

2025/1892

26.9.2025

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2025/1892

af 10. september 2025

om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Forebyggelse og håndtering af alle typer affald er et afgørende redskab i bestræbelserne på at beskytte miljøet og menneskers sundhed i Unionen. Da medlemsstaterne bestræber sig på løbende at forbedre deres planer for affaldsforebyggelse og -håndtering, er det afgørende, at affaldshierarkiet, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF ⁽³⁾ (»affaldshierarkiet«), anvendes konsekvent.
- (2) I den europæiske grønne pagt, der er fastsat i Kommissionens meddelelse af 11. december 2019, og den nye handlingsplan for den cirkulære økonomi for et renere og mere konkurrencedygtigt Europa, der er fastsat i Kommissionens meddelelse af 11. marts 2020, opfordres der til en styrket og fremskyndet indsats fra Unionens og medlemsstaternes side for at sikre miljømæssig og social bæredygtighed i tekstil- og fødevarsektorerne da de udgør de mest ressourcekrævende sektorer, der forårsager betydelige negative miljømæssige eksternaliteter. I disse sektorer hindrer finansierings- og teknologigab blandt andet fremskridt hen imod omstillingen til en cirkulær økonomi og dekarbonisering. Fødevarsektoren og tekstilsektoren er henholdsvis den mest og den fjerdemest ressourcekrævende sektor, og de overholder ikke fuldt ud Unionens grundlæggende affaldshåndteringsprincipper, der er fastsat i affaldshierarkiet, som kræver prioritering af affaldsforebyggelse efterfulgt af forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse. Disse udfordringer kræver systemiske løsninger baseret på en livscyklustilgang med særligt fokus på fødevarer og tekstilprodukter.
- (3) Ifølge Kommissionens meddelelse af 30. marts 2022 om EU-strategien for bæredygtige og cirkulære tekstiler (»strategien«) er der behov for betydelige ændringer for at bevæge sig væk fra den nuværende lineære måde, hvorpå tekstilprodukter designes, fremstilles, anvendes og kasseres, og der er et særligt behov for at begrænse fast fashion. Ifølge strategiens vision for 2030 har forbrugerne gavn af tekstiler af høj kvalitet til overkommelige priser i længere tid. I strategien understreges det, at det er vigtigt at gøre producenterne ansvarlige for det affald, som deres produkter skaber, og der henvises til indførelsen på EU-niveau af harmoniserede regler for udvidet producentansvar for tekstiler med miljøgraduering af gebyrer. Det fastsættes, at hovedformålet med nævnte regler er at skabe en økonomi for indsamling, sortering, genbrug og forberedelse med henblik på genbrug og på genanvendelse af tekstiler og at skabe incitamenter for producenterne til at udforme deres produkter således, at de overholder principperne om cirkularitet. Med henblik herpå fastsættes det, at en betydelig andel af producenterne bidrag til ordninger for udvidet producentansvar skal afsættes til affaldsforebyggelsesforanstaltninger og forberedelse med henblik på genbrug. Strategien støtter også behovet for styrkede og mere innovative tilgange til bæredygtig forvaltning af biologiske ressourcer for at øge cirkulariteten og værdiansættelsen af madaffald og genbrug af biobaserede tekstiler.

⁽¹⁾ EUT C, C/2024/888, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/888/oj>.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets holdning af 13.3.2024 (EUT C, C/2025/1033, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1033/oj>) og Rådets førstebehandlingsholdning af 23.6.2025 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Europa-Parlamentets holdning af 9. september 2025 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>).

- (4) Hensigtsmæssig indsamling af tekstiler vil bidrage til at mindske forekomsten af syntetisk affaldstekstiler i miljøet, herunder i terrestriske og marine økosystemer, ved at sikre, at tekstiler genbruges, genanvendes og i sidste ende får nyt liv, hvilket fremmer en cirkulær økonomi.
- (5) Under hensyntagen til de negative konsekvenser af madaffald forpligtede medlemsstaterne sig til at træffe foranstaltninger til at fremme forebyggelse og reduktion af madaffald i overensstemmelse med De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget den 25. september 2015, og navnlig verdensdelmål 12.3 om senest i 2030 at halvere det globale madaffald pr. indbygger i detail- og forbrugsleddet og reducere fødevarer i produktions- og forsyningskæder, herunder tab efter høst. Disse foranstaltninger sigter mod at forebygge og reducere madaffald inden for primærproduktion, forarbejdning og fremstilling, detailhandel og anden distribution af fødevarer, restaurationsbranchen og restaurationstjenester og husholdninger.
- (6) Som opfølgning på konferencen om Europas fremtid, der løb fra april 2021 til maj 2022, forpligtede Kommissionen sig til at give borgerpaneler mulighed for at drøfte og fremsætte anbefalinger forud for visse centrale forslag. I den forbindelse blev der indkaldt til et europæisk borgerpanel, som løb fra december 2022 til februar 2023, med henblik på at udarbejde en liste med anbefalinger til, hvordan man kan intensivere indsatsen for at reducere madaffald i Unionen. Da husholdningerne tegner sig for over halvdelen af det madaffald, der genereres i Unionen, er borgernes indsigt i forebyggelse af madaffald særlig relevant. I sine endelige anbefalinger præsenterede det europæiske borgerpanel om madspild tre hovedindsatsområder, navnlig styrkelse af samarbejdet i fødevareværdikæden, tilskyndelse til initiativer fra fødevarevirksomheder og støtte til ændring af forbrugernes adfærd. Panelets anbefalinger vil fortsat understøtte Kommissionens overordnede arbejdsprogram vedrørende forebyggelse af madaffald og vil kunne tjene som rettesnor for at hjælpe medlemsstaterne med at nå målene for reduktion af madaffald.
- (7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF⁽⁴⁾ ændrede Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/12/EF⁽⁵⁾ ved at udelukke kuldioxid, der opsamles og transporteres med henblik på geologisk lagring, og som lagres geologisk i overensstemmelse med kravene i direktiv 2009/31/EF, fra dets anvendelsesområde. Denne ændring blev imidlertid ikke indarbejdet i direktiv 2008/98/EF, som ophævede direktiv 2006/12/EF. Af hensyn til retssikkerheden indarbejder nærværende ændringsdirektiv derfor denne ændring i direktiv 2008/98/EF.
- (8) Definitionerne af »producent af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter«, »gøre tilgængelig på markedet«, »onlineplatform«, »udbyder af distributionstjenester«, »socialøkonomisk enhed«, »forbruger«, »slutbruger«, »usolgt forbrugerprodukt« og »producentansvarsorganisation« i forbindelse med gennemførelsen af det udvidede producentansvar for tekstiler bør medtages i direktiv 2008/98/EF, således at anvendelsesområdet for disse begreber og de tilknyttede forpligtelser præciseres.
- (9) På trods af den stigende bevidsthed om de negative virkninger og konsekvenser af madaffald, de politiske forpligtelser, der er indgået på EU- og medlemsstatsniveau, og de EU-foranstaltninger, der er gennemført efter Kommissionens meddelelse af 2. december 2015 med titlen »Kredsløbet lukkes — en EU-handlingsplan for den cirkulære økonomi«, falder produktionen af madaffald ikke i det omfang, der er nødvendigt for at gøre væsentlige fremskridt hen imod opfyldelse af verdensdelmål 12.3. For at sikre et væsentligt bidrag til opfyldelsen af verdensdelmål 12.3 bør de foranstaltninger, som medlemsstaterne skal træffe, styrkes, således at medlemsstaterne gør fremskridt hen imod opfyldelse af dette mål ved gennemførelsen af dette direktiv og andre passende foranstaltninger til at reducere produktionen af madaffald. Dette direktiv fastsætter derfor interventionsområder, hvor medlemsstaterne, hvor det er relevant, bør tilpasse eller vedtage foranstaltninger for hvert led i fødevareforsyningskæden.
- (10) Med hensyn til forebyggelse af madaffald har medlemsstaterne i et vist omfang udviklet kommunikationsmateriale og gennemført kampagner rettet mod forbrugere og fødevarevirksomheder. Disse tiltag fokuserede dog primært på at øge bevidstheden snarere end at fremme adfærdsændringer. For at nå det fulde potentiale for reduktion af madaffald og sikre fremskridt over tid bør der udvikles adfærdsændringsforanstaltninger, der er skræddersyet til de specifikke situationer og behov i medlemsstaterne, og de bør integreres fuldt ud i nationale programmer for forebyggelse af madaffald. Det er også vigtigt at tage hensyn til kostændringer, regionale cirkulære løsninger, herunder offentlig-private partnerskaber og borgerinddragelse samt tilpasning til specifikke regionale behov, såsom i forbindelse med regionerne i den yderste periferi eller på øer.

(⁴) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>).

(⁵) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/12/EF af 5. april 2006 om affald (EUT L 114 af 27.4.2006, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/12/oj>).

- (11) Der er fortsat uligheder med hensyn til forhandlingspositionen mellem leverandører og købere af landbrugs- og fødevarerprodukter i fødevarerforsyningskæderne i Unionen. Dette er navnlig tilfældet med landbrugsprodukter på grund af deres mere eller mindre letfordærlige karakter. Medlemsstaterne bør derfor træffe alle passende foranstaltninger for at sikre, at foranstaltninger, der træffes for at gennemføre de i dette direktiv fastsatte mål for reduktion af madaffald, ikke resulterer i en svagere forhandlingsposition hos leverandører af landbrugsprodukter eller i øget urimelig handelspraksis over for sådanne leverandører, hvilket er forbudt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/633 ⁽⁶⁾.
- (12) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og den europæiske kriseberedskabs- og -indsatsmekanisme for fødevarer sikkerhed har anerkendt, at emballage er med til at reducere madaffald og garantere fødevarerforsyning og -sikring. I den forbindelse bør medlemsstaterne derfor tilskynde til og fremme teknologiske løsninger, der bidrager til at forebygge madaffald, såsom aktiv emballage, der har til formål at forlænge den emballerede fødevarers holdbarhed eller opretholde eller forbedre dens tilstand, navnlig under transport og opbevaring, og brugervenlige værktøjer, der er i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 ⁽⁷⁾, og derved bidrage til at forebygge unødvendig bortskaffelse af fødevarer, der stadig er sikre til konsum.
- (13) I betragtning af deres potentiale til at reducere madaffald bør medlemsstaterne støtte innovative og teknologiske løsninger, der præcist angiver en fødevarers holdbarhed, garanterer fødevarer sikkerheden og i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 1169/2011 giver oplysninger, herunder angivelse af »mindste holdbarhed« eller »sidste anvendelsesdato«, som er klare og letforståelige for forbrugerne.
- (14) For at opnå resultater på kort sigt og give fødevarer virksomheder, forbrugere og offentlige myndigheder det nødvendige perspektiv på længere sigt bør der fastsættes kvantificerede mål for reduktion af produktionen af madaffald, som medlemsstaterne skal nå senest i 2030.
- (15) I betragtning af Unionens engagement i at opfylde ambitionen i verdensdelmål 12.3 forventes det, at fastsættelsen af mål for reduktion af madaffald, som medlemsstaterne skal nå senest i 2030, vil give et stærkt politisk incitament til at træffe foranstaltninger og sikre et væsentligt bidrag til de globale mål. I betragtning af sådanne måls retligt bindende karakter bør de imidlertid være forholdsmæssige, opnåelige og gennemførlige og tage hensyn til de forskellige aktørers rolle i fødevarerforsyningskæden samt deres kapacitet, navnlig mikrovirksomheder og små virksomheder. Fastsættelsen af retligt bindende mål bør således følge en trinvis tilgang, begyndende med et niveau, der er lavere end det, der er fastsat i verdensmålene for bæredygtig udvikling, med henblik på at sikre en konsekvent reaktion fra medlemsstaternes side og håndgribelige fremskridt hen imod verdensdelmål 12.3.
- (16) Reduktion af madaffald i alle led i fødevarerforsyningskæden har en betydelig positiv miljøpåvirkning. Reduktion af madaffald i produktions- og forbrugsleddene kræver forskellige tilgange og foranstaltninger og involverer forskellige interessentgrupper. Der bør derfor fastsættes ét mål for reduktionen af produktionen af madaffald for forarbejdnings- og fremstillingsleddet, og der bør fastsættes et andet mål for detailhandel og anden distribution af fødevarer, for restaurationsbranchen og restaurationstjenester og for husholdninger.
- (17) I lyset af den indbyrdes afhængighed mellem distributions- og forbrugsleddene i fødevarerforsyningskæden, navnlig detailhandelspraksissernes indflydelse på forbrugernes adfærd og forholdet mellem fødevarerforbrug i og uden for hjemmet, bør der fastsættes ét fælles mål for disse led i fødevarerforsyningskæden. Fastsættelse af særskilte mål for hvert af disse led ville skabe unødvendig kompleksitet og begrænse medlemsstaternes fleksibilitet med hensyn til at fokusere på deres specifikke problemområder. For at undgå, at et fælles mål resulterer i en uforholdsmæssig stor byrde for visse operatører, bør medlemsstaterne tage hensyn til proportionalitetsprincippet ved fastsættelsen af foranstaltninger til at nå det fælles mål.

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/633 af 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden (EUT L 111 af 25.4.2019, s. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevarerinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj>).

- (18) Demografiske ændringer har en betydelig indvirkning på mængden af fødevarer, der forbruges, og madaffald, der genereres. Et fælles mål for reduktion af madaffald, der gælder for detailhandel og anden distribution af fødevarer, restaurationsbranchen og restaurationstjenester og husholdninger, bør derfor udtrykkes som en procentvis ændring i omfanget af madaffald pr. indbygger for at tage hensyn til befolkningsændringer. Da turister ikke tælles med som en del af den almindelige befolkning, og medlemsstaterne kan blive konfronteret med en stigning eller et fald i turismen i forhold til referenceperioden for fastsættelse af målet for reduktion af madaffald udtrykt pr. indbygger for detailhandel og anden distribution af fødevarer, restaurationsbranchen og restaurationstjenester og husholdninger, under hensyntagen til turiststrømme, bør Kommissionen vedtage en korrektionsfaktor for at støtte medlemsstaterne i at nå dette mål for reduktion af madaffald.
- (19) 2020 var det første år, hvor medlemsstaterne målte omfanget af madaffald ved hjælp af den harmoniserede metode, der er fastsat i Kommissionens delegerede afgørelse (EU) 2019/1597⁽⁸⁾. Som følge af de beskyttelsesforanstaltninger, der blev truffet under covid-19-pandemien, anses 2020-dataene imidlertid ikke for at være repræsentative for omfanget af madaffald, der blev genereret i visse medlemsstater. Dette kan ligeledes være tilfældet for de data, der blev indsamlet årligt for 2021, 2022 og 2023. Det er derfor hensigtsmæssigt at anvende et årligt gennemsnit mellem 2021 og 2023 som referenceperiode for fastsættelse af mål for reduktion af madaffald, samtidig med at det som alternativ også tillades at anvende dataene fra 2020. For medlemsstater, der kan påvise, at de har foretaget målinger af madaffald før 2020 ved hjælp af metoder, der er i overensstemmelse med delegeret afgørelse (EU) 2019/1597, bør det også være tilladt at anvende et tidligere år end 2020 som referenceperiode.
- (20) For at sikre, at den trinvis tilgang til opfyldelsen af det globale mål opfylder målsætningerne, bør de niveauer, der fastsættes for de retligt bindende mål for reduktion af madaffald, gennemgås og revideres, hvis det er relevant, for at tage hensyn til de fremskridt, som medlemsstaterne har gjort over tid, samt eventuelle potentielle virkninger af ændringer i produktionsniveauerne i fødevarerforarbejdnings- og fremstillingssektoren. Dette vil gøre det muligt at tilpasse målene med henblik på at styrke Unionens bidrag, foretage yderligere tilpasning til verdensdelmål 12.3, der skal nås senest i 2030, og udstikke retningslinjer for yderligere fremskridt efter denne dato. For yderligere at støtte primærproducenterne i deres bestræbelser på at reducere madaffald og fødevaretab er det nødvendigt at afhjælpe mangel på viden med henblik på at identificere egnede løftestænger til at reducere denne type affald og tab.
- (21) For at sikre en bedre, mere rettidig og mere ensartet gennemførelse af bestemmelserne om forebyggelse af madaffald, foregribe eventuelle svagheder i gennemførelsen og gøre det muligt at træffe foranstaltninger forud for fristerne for at nå målene bør systemet med tidlige varslingsrapporter, der blev indført i 2018, udvides til at omfatte mål for reduktion af madaffald.
- (22) I overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler, som omhandlet i artikel 191, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), er det afgørende, at producenter, der gør visse tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter tilgængelige på markedet for første gang på en medlemsstats område, påtager sig ansvaret for håndtering heraf, når de er udtjente, og forlænger deres levetid ved at gøre brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnede til genbrug, tilgængelige på markedet til genbrug. For at gennemføre princippet om, at forureneren betaler, bør der fastsættes forpligtelser for producenter vedrørende håndtering af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, herunder enhver producent, importør eller distributør, der uanset den anvendte salgsmetode, herunder ved hjælp af aftaler om fjernsalg som defineret i artikel 2, nr. 7), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU⁽⁹⁾, gør disse produkter tilgængelige på markedet på en medlemsstats område for første gang i erhvervsmæssigt øjemed under sit eget navn eller varemærke. Anvendelsesområdet for de producenter, der er omfattet af det udvidede producentansvar, bør udelukke selvstændige skræddere, der producerer skræddersyede produkter, i betragtning af deres begrænsede rolle på tekstilmarkedet, og de producenter, der gør brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der vurderes egnede til genbrug, eller tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter afledt af sådanne brugte produkter eller affald af sådanne produkter eller dele heraf tilgængelige på markedet for første gang inden for Unionen med henblik på at støtte genbrug og forlænget levetid heraf, herunder gennem reparation, istandsættelse, opgradering, genfremstilling eller upcycling, hvorved visse funktioner i det oprindelige produkt ændres.

⁽⁸⁾ Kommissionens delegerede afgørelse (EU) 2019/1597 af 3. maj 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF for så vidt angår en fælles metode og kvalitetsmæssige minimumskrav for at muliggøre en ensartet måling af omfanget af madaffald (EUT L 248 af 27.9.2019, s. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj).

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

- (23) I forbindelse med dette ændringsdirektiv bør der ved »brugte tekstiler« forstås særskilt indsamlede tekstiler, der er kasseret af slutbrugeren, uanset om de er kasseret med henblik på og mulighed for at genbruge dem. På nævnte stadie kan brugte tekstiler enten være egnet til genbrug eller affald, eftersom de ikke er blevet vurderet. Brugte tekstiler, der indsamles særskilt, bør derfor betragtes som affald ved indsamlingen, medmindre de afleveres direkte af slutbrugerne og umiddelbart efter fagligt vurderes egnet til genbrug på indsamlingsstedet af genbrugsoperatøren eller socialøkonomiske enheder. Ved »brugte tekstiler, der vurderes egnet til genbrug« bør der forstås tekstiler, som er blevet vurderet egnet til genbrug efter indsamling, sortering eller forberedelse med henblik på genbrug eller efter den umiddelbare faglige vurdering på indsamlingsstedet. Brugte tekstiler, der vurderes egnet til genbrug, bør ikke betragtes som affaldstekstiler.
- (24) Ifølge Kommissionens meddelelse af 9. december 2021 med titlen »Opbygning af en økonomi, der tjener alle: en handlingsplan for den sociale økonomi« omfatter den sociale økonomi en række enheder med forskellige forretnings- og organisationsmodeller. De er aktive i en lang række økonomiske sektorer. Socialøkonomiens tre hovedprincipper omfatter: prioritering af mennesker samt sociale eller miljømæssige formål frem for fortjeneste, geninvestering af hele eller størstedelen af overskuddet for yderligere at forfølge deres sociale eller miljømæssige formål og udføre aktiviteter i medlemmernes eller brugernes interesse eller i samfundets interesse som helhed samt demokratisk eller deltagerorienteret ledelse. I den henseende kan socialøkonomiske enheder tage form af kooperativer, gensidige selskaber, foreninger, herunder velgørende organisationer og fonde, og kan omfatte religiøse og kirkelige organisationer. Socialøkonomiske enheder omfatter også privatretlige enheder, der er sociale virksomheder som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1057 ⁽¹⁰⁾.
- (25) Der er store forskelle med hensyn til den måde, hvorpå den særskilte indsamling af tekstiler etableres eller planlægges etableret, hvad enten der er tale om ordninger for udvidet producentansvar eller andre tilgange. Når der overvejes ordninger for udvidet producentansvar, er der også store forskelle, såsom med hensyn til, hvilke produkter der er omfattet, producenternes ansvar og forvaltningsmodeller. Reglerne om udvidet producentansvar i direktiv 2008/98/EF bør derfor finde anvendelse på ordninger for udvidet producentansvar for producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter. Disse regler bør dog suppleres med yderligere specifikke bestemmelser, der er relevante for forholdene i tekstilsektoren, navnlig den store andel af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) blandt producenter, de socialøkonomiske enheders rolle og betydningen af genbrug for at øge bæredygtigheden i tekstilværdikæden. Disse regler bør også være mere detaljerede og harmoniserede for at undgå at skabe et fragmenteret marked, der kan have en negativ indvirkning på sektoren, navnlig for mikrovirksomheder og SMV'er, for indsamling eller behandling, herunder genanvendelse, af tekstiler, samt for at skabe klare incitamenter til bæredygtigt tekstilproduktdesign og bæredygtige tekstilprodukt politikker og understøtte markederne for sekundære råstoffer. I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til at overveje at godkende flere producentansvarsorganisationer, da konkurrence mellem sådanne producentansvarsorganisationer kan føre til større fordele for forbrugerne, øge innovationen, sænke omkostningerne, forbedre den særskilte indsamling af tekstiler og øge valgmulighederne for producenter, der ønsker at indgå kontrakter med sådanne organisationer.
- (26) Ifølge Det Europæiske Miljøagentur bliver mindre end 1 % af alt tøjaffald i øjeblikket brugt til at fremstille nyt tøj på en cirkulær måde. Desuden er de fleste tekstiler ikke designet, således at de overholder cirkularitetsprincipperne, og 78 % af alle tekstilprodukter kræver adskillelse inden tekstil til tekstilgenanvendelse. For at støtte og fremme teknologisk og infrastrukturmæssig udvikling samt presse på for miljøvenligt design af tekstiler bør investeringer i cirkulære tekstiler fremmes med henblik på forebyggelse, indsamling, sortering, genbrug og lokalt genbrug samt genanvendelse og fiber til fiber-genanvendelse af tekstiler. Den samlede mængde genererede affaldstekstiler, herunder beklædning og fodtøj, boligtekstiler, tekniske tekstiler og produktionsaffald og affald inden salg til brugere, anslås til 12,6 millioner ton. Dette indbefatter fraktioner, der kasseres under tekstilproduktionen, i detailledet og af husholdninger og kommercielle enheder som affald.
- (27) Medlemsstaterne bør kræve, at producentansvarsorganisationerne sikrer fortrolighed af data i deres besiddelse for så vidt angår fortrolige oplysninger eller oplysninger, der direkte kan henføres til individuelle producenter eller deres bemyndigede repræsentanter. I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ⁽¹¹⁾ skal denne fortrolighed opretholdes under behandling, opbevaring og indberetning af data med solide sikkerhedsforanstaltninger og databeskyttelsesstandarder for at forhindre uautoriseret adgang eller potentielle brud på datasikkerheden.

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1057 af 24. juni 2021 om oprettelse af Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1296/2013 (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (28) Husholdningstekstiler, beklædning og tilbehør til beklædningsgenstande tegner sig for den største andel af Unionens tekstilforbrug og er den største bidragsyder til uholdbare mønstre med overproduktion og overforbrug. Husholdningstekstiler og beklædning er også i fokus for alle eksisterende særskilte indsamlingssystemer i medlemsstaterne sammen med andre beklædningsgenstande, tilbehør til beklædningsgenstande og fodtøj fra forbrugsleddet, som ikke primært består af tekstiler. Anvendelsesområdet for den oprettede ordning for udvidet producentansvar bør derfor omfatte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter til husholdningsbrug eller anden anvendelse, når sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, med hensyn til art og sammensætning ligner dem til husholdningsbrug. Andre anvendelser, hvor tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, med hensyn til art og sammensætning ligner dem til husholdningsbrug, bør omfatte erhvervsmæssig brug, medmindre forpligtelserne til at oprette særlige særskilte indsamlingsordninger og efterfølgende affaldsbehandlingsoperationer for sådanne produkter til erhvervsmæssig brug allerede er fastsat i dette ændringsdirektiv, i henhold til andre bestemmelser end dem, der er indeholdt i artikler om udvidet producentansvar for tekstiler og håndtering af affaldstekstiler, eller i anden relevant EU-lovgivning og national lovgivning. Produkter til erhvervsmæssig brug, herunder militær brug, der kan udgøre sikkerheds-, sundheds- og hygiejnerisici eller give anledning til sikkerhedsmæssige betænkeligheder, bør udelukkes fra de ordninger for udvidet producentansvar, der er oprettet for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter opført i bilag IVc. For at bevare retssikkerheden for producenterne af de produkter, der er omfattet af det udvidede producentansvar, bør de omfattede produkter identificeres ved henvisning til KN-koderne i den kombinerede nomenklatur (KN), jf. bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87⁽¹²⁾.
- (29) I henhold til de politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2024-2029 vil Kommissionen arbejde på en ny retsakt om cirkulær økonomi med det formål at bidrage til at skabe markedsefterspørgsel efter sekundære råstoffer og et indre marked for affald, navnlig i forbindelse med kritiske råstoffer. I den forbindelse forventes EU-lovgivningen om affald at blive ajourført, og Kommissionen vil vurdere behovet for at ændre artikel 8, 8a og 10 i direktiv 2008/98/EF med henblik på at indføre udvidet producentansvar for yderligere affaldsstrømme såsom madrasser og tæpper og på yderligere at harmonisere nyttiggørelsesoperationer og krav om udvidet producentansvar, herunder for producentregistre.
- (30) Tekstilsektoren er ressourcekrævende. Hvad angår produktionen af både råstoffer og tekstiler kommer størstedelen af presset og virkningerne i forbindelse med forbruget af beklædning, fodtøj og husholdningstekstiler i Unionen fra tredjelande. Navnlig bliver 73 % af det tøj og de husholdningstekstiler, der forbruges i Europa, importeret. Et sådant pres og sådanne virkninger påvirker også Unionen på grund af deres globale indvirkning på klimaet og miljøet. Forebyggelse, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse af affaldstekstiler kan derfor bidrage til at reducere sektorens globale miljøaftryk, herunder i Unionen. Desuden er den nuværende ressourceineffektive affaldshåndtering af affaldstekstiler ikke i overensstemmelse med affaldshierarkiet og fører til miljøskader både i Unionen og i tredjelande, herunder gennem drivhusgasemissioner fra forbrænding og deponering.
- (31) Formålet med det udvidede producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter er at sikre et højt niveau af miljø- og sundhedsbeskyttelse i Unionen, skabe en økonomi for indsamling, sortering, genbrug, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse, navnlig fiber til fiber-genanvendelse, samt indføre incitamenter for producenterne til at sikre, at deres produkter er designet således, at de overholder cirkularitetsprincipperne. For at sikre at forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar ikke finder anvendelse med tilbagevirkende kraft og overholder retssikkerhedsprincippet bør producenterne af tekstiler, tekstilrelaterede produkter eller fodtøj finansiere omkostningerne ved indsamling, sortering med henblik på genbrug, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse samt ved genanvendelse og anden behandling af indsamlede brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, herunder usolgte forbrugerprodukter, der betragtes som affald, og som blev gjort tilgængelige på medlemsstaternes område efter dette ændringsdirektivs ikrafttræden. Disse producenter bør også finansiere omkostningerne ved at: gennemføre undersøgelser af sammensætningen af indsamlet blandet kommunalt affald, oplyse slutbrugerne om virkningen og den bæredygtige håndtering af tekstiler, rapportere om særskilt indsamling, genbrug og anden behandling, sorterings- og genanvendelsesteknologier og ved at støtte forskning og udvikling med henblik på miljøvenligt design af tekstiler, der ikke indeholder problematiske stoffer.
- (32) Da de finansielle bidrag, som en producent skal betale, bør dække omkostningerne til affaldshåndtering af produkter, som denne producent gør tilgængelige på EU-markedet, bør medlemsstaterne sikre, at betaling af sådanne bidrag i mere end én medlemsstat undgås, når produkter cirkulerer i Unionen. En producent bør derfor betale bidragene til det udvidede producentansvar for de produkter, som producenten har gjort tilgængelige på markedet i en medlemsstat, hvor sådanne produkter sandsynligvis vil blive til affald, bortset fra de produkter, der har forladt den pågældende medlemsstats område, inden de blev solgt til slutbrugere eller blev til affald.

⁽¹²⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og Den Fælles Toldtarif (EFT L 256 af 7.9.1987, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

- (33) I henhold til artikel 193 i TEUF er beskyttelsesforanstaltninger vedtaget i henhold til artikel 192 i TEUF ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger på de betingelser, der er fastsat i traktaterne og ved retspraksis. En medlemsstat vil f.eks. hvad angår mikrovirksomheder kunne opretholde en ordning for udvidet producentansvar for affaldstekstiler, som allerede er i kraft på tidspunktet for dette ændringsdirektivs ikrafttræden.
- (34) Producenterne bør være ansvarlige for at oprette systemer til indsamling af alle brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter og for at sikre, at de efterfølgende sorteres med henblik på genbrug samt forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse for at maksimere tilgængeligheden af brugt tøj og fodtøj og for at reducere mængden af tekstiler til de typer affaldsbehandling, der rangerer lavere i affaldshierarkiet. At sikre, at tekstilprodukter kan anvendes og genanvendes og bliver anvendt og genanvendt i længere tid, er den mest effektive metode til at reducere deres indvirkning på klimaet og miljøet væsentligt. Dette bør også muliggøre bæredygtige og cirkulære forretningsmodeller såsom genbrug, leje og reparation, tilbagetagningsordninger og genbrugsbutikker for at skabe nye grønne job af høj kvalitet og muligheder for omkostningsbesparelser for borgerne. Det er vigtigt at gøre producenterne ansvarlige for det affald, som deres produkter skaber, for at afkoble produktionen af affaldstekstiler fra væksten i sektoren. Producenter bør også være ansvarlige for genanvendelse, navnlig ved at prioritere opskalering af fiber til fiber-genanvendelse og andre nyttiggørelsesoperationer og bortskaffelse.
- (35) Producenter og producentansvarsorganisationer bør finansiere opskaleringen af tekstilgenanvendelse, navnlig fiber til fiber-genanvendelse, og derved muliggøre genanvendelse af en bredere vifte af materialer og skabe en råstofkilde til tekstilproduktion i Unionen. Det er også vigtigt, at producenter finansielt støtter forskning og innovation i den teknologiske udvikling af løsninger inden for automatisk sortering og sortering ud fra materialesammensætning, som giver mulighed for adskillelse og genanvendelse af blandede materialer og dekontaminering af affaldet med henblik på fiber til fiber-genanvendelsesløsninger af høj kvalitet og udbredelse af genanvendt fiberindhold. For at lette overholdelsen af dette ændringsdirektiv skal medlemsstaterne sikre, at økonomiske aktører i tekstilsektoren, navnlig SMV'er, har adgang til oplysninger og bistand i form af vejledning, finansiell støtte, adgang til finansiering, specialiseret ledelses- og personaleuddannelsesmateriale eller organisatorisk og teknisk bistand. Hvis sådanne oplysninger og en sådan bistand finansieres ved hjælp af statsmidler, herunder når disse finansieres fuldt ud af bidrag, der pålægges af en offentlig myndighed og opkræves hos de pågældende virksomheder, kan de udgøre statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF. I sådanne tilfælde skal medlemsstaterne sikre, at statsstøttereglerne overholdes. Mobiliseringen af private og offentlige investeringer i cirkularitet og dekarbonisering af tekstilsektoren er også i fokus for flere EU-finansieringsprogrammer og -køreplaner såsom instrumentet vedrørende knudepunkter for cirkularitet og specifikke indkaldelser af forslag under Horisont Europa. Det er også nødvendigt yderligere at vurdere gennemførligheden af at fastsætte EU-mål for genanvendelse af tekstiler for at støtte og fremme den teknologiske udvikling og investeringerne i genanvendelsesinfrastruktur samt fremme af miljøvenligt design med henblik på genanvendelse.
- (36) Brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter bør indsamles særskilt fra andre affaldsstrømme såsom metaller, papir og pap, glas, plast, træ og bioaffald for at bevare deres genanvendelighed og potentiale for genanvendelse af høj kvalitet. I lyset af miljøpåvirkningen og tabet af materialer som følge af, at brugte tekstiler og affaldstekstiler ikke indsamles særskilt og derfor ikke behandles på en miljømæssigt forsvarlig måde, bør indsamlingsnettet for brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter omfatte hele medlemsstaternes område, herunder regionerne i den yderste periferi, være tæt på slutbrugeren og ikke kun være rettet mod områder og produkter, hvor indsamlingen er rentabel. Indsamlingsnettet bør organiseres i samarbejde med andre aktører, der er aktive inden for affaldshåndtering og genbrug, såsom kommuner og socialøkonomiske enheder. I betragtning af de betydelige miljø- og klimamæssige fordele, der er forbundet med genbrug, bør indsamlingsnettets primære og sekundære formål være at indsamle genbrugelige og genanvendelige tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter. En vedvarende stigning i særskilt indsamling vil resultere i en forbedret genbrugsprocent og kvalitet i genanvendelsen i tekstilforsyningskæderne, fremme udbredelsen af sekundære råstoffer af høj kvalitet og støtte planlægningen af investeringer i infrastrukturen for sortering og forarbejdning af tekstiler. For at kontrollere og forbedre effektiviteten af indsamlingsnettet og oplysningskampagnerne bør der gennemføres regelmæssige undersøgelser af sammensætningen af indsamlet blandet kommunalt affald på mindst NUTS 2-niveau for at bestemme den indeholdte mængde af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter. Desuden bør producentansvarsorganisationerne årligt offentliggøre oplysninger om resultaterne af særskilte indsamlingssystemer og mængden målt i vægt af den særskilte indsamling, der viser en vedvarende stigning.

- (37) I betragtning af den centrale rolle, som socialøkonomiske enheder spiller i de eksisterende tekstilindsamlings-systemer, og deres potentiale til at skabe lokale, bæredygtige, deltagelsesbaserede og inklusive forretningsmodeller og kvalitetsjob i Unionen i overensstemmelse med målene i Kommissionens meddelelse af 9. december 2021 med titlen »Opbygning af en økonomi, der tjener alle: en handlingsplan for den sociale økonomi«, bør indførelsen af ordninger for udvidet producentansvar opretholde og støtte aktiviteterne i socialøkonomiske enheder, der er involveret i håndtering af brugte tekstiler. Disse enheder bør derfor betragtes som partnere i de særskilte indsamlingssystemer, der støtter opskaleringen af genbrug og reparation og skaber kvalitetsjob for alle og navnlig for sårbare grupper. Sorteringskravene bør også gælde for brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der indsamles af de socialøkonomiske enheder. I denne forbindelse bør socialøkonomiske enheder også give oplysninger til den kompetente myndighed om deres indsamling af tekstiler og efterfølgende forvaltning af sådanne indsamlede tekstiler i medfør af minimumsforpligtelser for rapportering. Medlemsstaterne bør kunne fritage socialøkonomiske enheder helt eller delvis fra sådanne rapporteringsforpligtelser, hvis opfyldelsen af dem ville medføre en uforholdsmæssig stor administrativ byrde for disse enheder.
- (38) Producenter og producentansvarsorganisationer bør inddrages aktivt i formidlingen af oplysninger til slutbrugerne, navnlig til forbrugerne, om, at brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter bør indsamles særskilt, at der findes indsamlingssystemer, og at slutbrugerne spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre affaldsforebyggelse og en miljømæssigt optimal håndtering af affaldstekstiler. Disse bør omfatte oplysninger om tilgængeligheden af genbrugsordninger for tekstiler og fodtøj, de miljømæssige fordele ved bæredygtigt forbrug og de miljømæssige, sundhedsmæssige og sociale virkninger af tekstilbeklædningsindustrien. Slutbrugerne bør også oplyses om vigtigheden af at træffe informerede, ansvarlige og bæredygtige valg i forhold til tekstilforbrug og sikre en miljømæssigt optimal håndtering af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter. Disse oplysningskrav gælder ud over de krav om oplysning af slutbrugere vedrørende tekstilprodukter, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1007/2011⁽¹³⁾ og (EU) 2024/1781⁽¹⁴⁾. Ved oplysning af alle slutbrugere bør der gøres brug af moderne informationsteknologi. Oplysningerne bør gives både ved hjælp af konventionelle metoder såsom plakater både indendørs og udendørs og kampagner på de sociale medier og ved hjælp af mere innovative midler såsom elektronisk adgang til websteder med QR-koder.
- (39) For at øge tekstilernes cirkularitet og miljømæssige bæredygtighed og mindske de negative indvirkninger på klimaet og miljøet fastsætter forordning (EU) 2024/1781 regler om udvikling af bindende krav til miljøvenligt design af tekstil- og fodtøjsprodukter, som, afhængigt af hvad konsekvensanalysen viser er gavnligt for at øge tekstilers miljømæssige bæredygtighed, regulerer tekstilers holdbarhed, genanvendelighed, reparationsmuligheder, fiber til fiber-genanvendelighed og obligatoriske indhold af genanvendte fibre i tekstiler. Med forordning (EU) 2024/1781 reguleres også forekomsten af problematiske stoffer for at gøre det muligt at minimere og spore dem med henblik på at reducere affaldsproduktionen og forbedre genanvendelsen samt forebygge og reducere mængden af syntetiske fibre, der spredes i miljøet, for at opnå en væsentlig reduktion af udledningen af mikroplast. Endvidere er graduering af gebyrer for udvidet producentansvar et effektivt økonomisk instrument til at tilskynde til et mere bæredygtigt tekstildesign, der for sit vedkommende vil føre til forbedret design, som er i overensstemmelse med cirkularitetsprincipperne. For at skabe et stærkt incitament til miljøvenligt design under hensyntagen til målene for det indre marked og sammensætningen af tekstilsektoren, som primært består af SMV'er, er det nødvendigt at harmonisere kriterierne for graduering af gebyrer for udvidet producentansvar på grundlag af de mest relevante parametre for miljøvenligt design for at muliggøre behandling af tekstiler i overensstemmelse med affaldshierarkiet. Gradueringen af disse gebyrer i henhold til kriterierne for miljøvenligt design bør baseres på kravene til miljøvenligt design og de tilhørende målemetoder, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) 2024/1781 for så vidt angår tekstil- og fodtøjsprodukter eller, kun hvor sådan er vedtaget, anden EU-ret om harmoniserede bæredygtighedskriterier og målemetoder for tekstil- og fodtøjsprodukter. Kommissionen bør tillægges beføjelser til at vedtage harmoniserede regler for gebyrgradueringen for at sikre, at kriterierne for gebyrgraduering er i overensstemmelse med disse produktkrav.

⁽¹³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1007/2011 af 27. september 2011 om tekstilfiberbetegnelser og tilknyttet etikettering og mærkning af tekstilprodukters fibersammensætning og om ophævelse af Rådets direktiv 73/44/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/73/EF og 2008/121/EF (EUT L 272 af 18.10.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1007/oj>).

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1781 af 13. juni 2024 om fastlæggelse af en ramme for fastsættelse af krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter, om ændring af direktiv (EU) 2020/1828 og forordning (EU) 2023/1542 og om ophævelse af direktiv 2009/125/EF (EUT L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

- (40) Industriel og kommerciel praksis såsom ultrafast og fast fashion påvirker produktets anvendelsestid og sandsynligheden for, at et produkt bliver til affald på grund af aspekter, der ikke nødvendigvis er forbundet med dets design, og er ofte baseret på markedssegmentering. En sådan praksis kan føre til, at produktet kasseres tidligt, inden det når udløbet af sin potentielle levetid, hvilket resulterer i overforbrug af tekstilprodukter og dermed til overproduktion af affaldstekstiler. For bedre at kunne identificere denne praksis og give mulighed for miljøgraduering af gebyrer for udvidet producentansvar kan medlemsstaterne overveje kriterier såsom produktsortimentets bredde forstået som antallet af produktreferencer, der udbydes til salg af en producent, med definerede tærskler pr. markedssegment, eller udbudshyppigheden forstået som antallet af produktreferencer pr. markedssegment, der udbydes til salg af en producent i en given periode, eller reparationsincitamentet forstået som sandsynligheden for, at produktet vil blive repareret på grundlag af forholdet mellem reparations- og anskaffelsesomkostningerne eller producentens levering af reparationstjenester.
- (41) Medlemsstaterne bør tage hensyn til kriterier såsom mængden af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der gøres tilgængelige på markedet, når de fastsætter det finansielle bidrag til udvidet producentansvar, som kræves fra mikrovirksomheder, for at sikre en forholdsmæssig tilgang, og de bør minimere rapporteringsforpligtelserne.
- (42) For at overvåge, at producenterne opfylder deres finansielle og organisatoriske forpligtelser i forbindelse med håndteringen af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, som de første gang gør tilgængelige på markedet på en medlemsstats område, bør hver medlemsstat oprette og forvalte et producentregister, og producenterne bør være forpligtet til at registrere sig. For at lette denne registrering bør registreringskravene og -formatet i videst muligt omfang harmoniseres i hele Unionen, særligt når producenter for første gang gør tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter tilgængelige på markedet i forskellige medlemsstater. Oplysningerne i registret bør være tilgængelige for de enheder, der er involveret i kontrollen af overholdelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar og håndhævelsen heraf.
- (43) Da SMV'er udgør 99 % af tekstilsektoren, bør gennemførelsen af en ordning for udvidet producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter sigte mod at reducere de administrative byrder mest muligt. Opfyldelsen af det udvidede producentansvar bør derfor udøves kollektivt ved hjælp af producentansvarsorganisationer, herunder statslige producentansvarsorganisationer oprettet af den berørte medlemsstat, der påtager sig ansvaret på deres vegne. Producentansvarsorganisationer bør være underlagt krav om medlemsstaternes godkendelse og bl.a. dokumentere, at de har de nødvendige finansielle midler til at dække omkostningerne til forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar. I forbindelse med statslige producentansvarsorganisationer, hvor der ikke foreligger en bemyndigelse fra en repræsenteret producent, bør kravene i dette direktiv vedrørende en sådan bemyndigelse ikke finde anvendelse.
- (44) I henhold til artikel 30 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065⁽¹⁵⁾ skal udbydere af onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, inden en producent får tilladelse til at anvende deres tjenester, indhente visse identifikationsoplysninger fra den erhvervsdrivende og en selvcertificering fra den erhvervsdrivende, hvor denne forpligter sig til kun at udbyde produkter eller tjenester, der er i overensstemmelse med de gældende regler i EU-retten. Med henblik på dette direktiv bør producenter, der udbyder tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, som gøres tilgængelige på markedet for første gang, til forbrugere i Unionen, betragtes som erhvervsdrivende som omhandlet i artikel 30 i forordning (EU) 2022/2065.
- (45) For at sikre effektiv håndhævelse af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar bør registrering i det tekstilproducentregister, der oprettes i henhold til nærværende direktiv, betragtes som passende oplysninger med henblik på artikel 30, stk. 1, litra d), i forordning (EU) 2022/2065. Desuden bør den selvcertificering, der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 30, stk. 1, litra e), omfatte producentens forpligtelse til kun at udbyde tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, som de krav om udvidet producentansvar, der er fastsat i dette direktiv, finder anvendelse på. Opfyldelse af kravene i artikel 30, stk. 1, litra d) og e), i forordning (EU) 2022/2065 bør ikke anses for at udgøre en generel forpligtelse til at overvåge de oplysninger, som udbydere af onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med producenter, fremsender eller opbevarer, eller til aktivt at undersøge forhold eller omstændigheder, der tyder på ulovlig virksomhed. Håndhævelsesreglerne i kapitel IV i forordning (EU) 2022/2065 finder anvendelse på udbydere af sådanne platforme i forbindelse med de pågældende krav.

⁽¹⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordning om digitale tjenester) (EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (46) Uønskede situationer med manglende opfyldelse af forpligtelser kan også opstå i forbindelse med udbydere af distributionstjenester. Med nærværende direktiv indføres bestemmelser, der har til formål at forhindre sådanne uønskede situationer, med en tilgang, der svarer til tilgangen i forordning (EU) 2022/2065 for så vidt angår udbydere af onlineplatforme.
- (47) Det hastigt voksende e-handelsmarked skaber mange muligheder, men udgør også en betydelig udfordring, navnlig hvad angår miljøbeskyttelse. Forordning (EU) 2022/2065 forbyder, at udbydere af formidlingstjenester pålægges generelle overvågningsforpligtelser, men fastsætter også klare ansvarsområder og due diligence-forpligtelser for udbydere af onlineplatforme med henblik på at bekæmpe ulovligt indhold, der er tilgængeligt på deres tjenester. Navnlig kan udbydere af onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, drages til ansvar i henhold til nævnte forordnings kapitel III, afdeling 4, hvis de ikke opfylder deres specifikke forpligtelser som formidlere i forbindelse med onlinesalg af varer. Tilsynet med og overvågningen af, om de forpligtelser, der er fastsat i nævnte forordning, overholdes, forventes at understøtte håndhævelsen og overholdelsen af direktiv 2008/98/EF, navnlig ved at sikre, at de oplysninger, som disse onlineplatforme modtager fra erhvervsdrivende, er nøjagtige, fuldstændige, ajourførte og tilgængelige på deres onlinegrænseflade. Kommissionen og de kompetente nationale myndigheder bør udøve deres respektive overvågningsbeføjelser i overensstemmelse med forordning (EU) 2022/2065 og direktiv 2008/98/EF, alt efter hvad der er relevant, og bør, når det kræves, handle i tæt samarbejde for at sikre, at udbydere af onlineplatforme overholder reglerne.
- (48) For at sikre, at behandlingen af tekstiler er i overensstemmelse med affaldshierarkiet, bør producentansvarsorganisationer sikre, at alle særskilt indsamlede tekstiler og alt særskilt indsamlet fodtøj underkastes sortering, der genererer artikler, som er egnede til genbrug og opfylder behovene på markederne for brugte tekstiler og for genanvendelsesråmateriale såvel i Unionen som globalt. I betragtning af de større miljømæssige fordele, der er forbundet med at forlænge tekstilernes levetid, bør genbrug være hovedmålet med sorteringen efterfulgt af sortering med henblik på genanvendelse, når artiklerne fagligt vurderes ikke at kunne genbruges. Disse sorteringskrav bør udvikles af Kommissionen som en prioritet som led i de harmoniserede EU-kriterier for affaldsfasens ophør for brugte tekstilprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og genanvendte tekstiler, herunder for den indledende sortering, der kan finde sted på indsamlingsstedet. Sådanne harmoniserede kriterier bør sikre konsekvens og høj kvalitet i de indsamlede fraktioner samt i materialestrømme til sortering, affaldsnyttiggørelsesoperationer og sekundære råstoffer på tværs af grænserne, hvilket igen bør lette opskaleringen af værdikæder for genbrug og genanvendelse. Brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der afleveres direkte af slutbrugere og umiddelbart efter fagligt vurderes egnet til genbrug på indsamlingsstedet af genbrugsoperatørerne eller de socialøkonomiske enheder, bør ikke betragtes som affald. Da slutbrugeren ikke er uddannet i at skelne mellem genbrugelige og genanvendelige artikler, er det nødvendigt med en faglig vurdering. Ved faglig vurdering forstås, at den endelige beslutning om at klassificere brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter som egnede til genbrug ikke overlades til slutbrugeren, men til de personer, der modtager de brugte produkter på indsamlingsstedet, og som modtager uddannelse eller retningslinjer med henblik på at sikre en passende vurdering. Hvis genbrug, forberedelse med henblik på genbrug, eller genanvendelse ikke er teknisk mulig, bør affaldshierarkiet stadig anvendes, så deponering undgås, hvor det er muligt, navnlig hvad angår bionedbrydelige tekstiler, der er en kilde til metanemissioner, og energinyttiggørelse, når affaldet bortskaffes ved forbrænding.
- (49) Kommissionen vil udarbejde og foreslå en gennemførelsesretsakt med henblik på at fastsætte kriterier for affaldsfasens ophør for tekstiler på grundlag af Det Fælles Forskningscenters igangværende arbejde. Kriterierne for affaldsfasens ophør bør indeholde kriterier for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og genanvendte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter.
- (50) Eksporten af brugte tekstilprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og affaldstekstiler til bestemmelsessteder uden for Unionen er steget støt, og eksporten tegner sig for den største andel af genbrugsmarkedet for tekstiler fra forbrugsleddet, der er produceret i Unionen. I betragtning af den forventede betydelige stigning i mængden af indsamlede affaldstekstiler efter indførelsen af særskilt indsamling senest i 2025 er det med henblik på at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau vigtigt at styrke indsatsen for at bekæmpe ulovlige overførsler af affald til tredjelande, der er camoufleret som ikkeaffald. På grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1157⁽¹⁶⁾ og med henblik på at sikre en bæredygtig håndtering af tekstiler fra forbrugsleddet og bekæmpe ulovlige overførsler af affald bør det fastsættes, at alle særskilt indsamlede brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter skal gennemgå en sorteringsproces forud for overførslen. Desuden bør det fastsættes, at alle særskilt indsamlede

⁽¹⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1157 af 11. april 2024 om overførsel af affald og om ændring af forordning (EU) nr. 1257/2013 og (EU) 2020/1056 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1013/2006 (EUT L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj>).

brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter skal betragtes som affald og er omfattet af Unionens affaldslovgivning, herunder Unionens lovgivning om overførsel af affald, indtil de har gennemgået sortering hos en operatør, der er uddannet i sortering med henblik på genbrug og genanvendelse, og som kan klassificere dem som egnet til genbrug. Sorteringen bør ske i overensstemmelse med de harmoniserede sorteringskrav, der leverer fraktioner, der kan genbruges, af høj kvalitet, og som opfylder behovene for genbrugstekstiler i Unionen og globalt på de modtagende markeder, og ved at fastsætte kriterier til at skelne mellem brugte varer, der vurderes egnet til genbrug, og affald. Overførsler af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, bør ledsages af oplysninger, der påviser, at disse produkter er resultatet af en sortering eller forberedelse med henblik på genbrug, samt oplysninger om den virksomhed, der er ansvarlig herfor, med henblik på at øge gennemsigtigheden og ansvarligheden i processen, og at produkterne er egnede til genbrug. Producentansvarsorganisationer og socialøkonomiske enheder bør rapportere om eksporten af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter og om eksporten af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, således at medlemsstaterne får mulighed for at overvåge en sådan eksport med henblik på bedre at forstå tekstilværdikæden.

- (51) For at medlemsstaterne kan nå de mål, der er fastsat i dette direktiv, bør de evaluere og tilpasse deres programmer for forebyggelse af madaffald, så de omfatter nye foranstaltninger, der, hvor det er relevant, involverer flere partnere fra den offentlige og private sektor, herunder producenter, distributører, leverandører, detailhandlere og leverandører af restaurationstjenester såvel som involverede i den sociale økonomi og miljø- og forbrugerorganisationer, med koordinerede foranstaltninger, der er skræddersyet til at håndtere specifikke hotspots samt holdninger og adfærd, der fører til madaffald. Ved udarbejdelsen af disse programmer kan medlemsstaterne lade sig inspirere af anbefalingerne fra borgerpanelet om madspild, kompendiet fra Det europæiske forbrugerforum for bekæmpelse af madaffald med værktøjer, bedste praksis og anbefalinger til reduktion af fødevarespild og drøftelserne inden for rammerne af EU's platform om fødevaretab og madspild.
- (52) Klar ansvarlighed og forvaltning af foranstaltninger til forebyggelse af madaffald er afgørende for at sikre en effektiv koordinering af indsatsen for at fremme forandringer og nå de mål, der er fastsat i dette direktiv. På grund af den fælles dagsorden blandt mange myndigheder i medlemsstaterne og mangfoldigheden af interessenter, der er involveret i bekæmpelsen af madaffald i medlemsstaterne, er der behov for en dedikeret kompetent myndighed med ansvar for den overordnede koordinering af foranstaltninger på nationalt plan.
- (53) Detaljeringsgraden af oplysningerne om kommunal forvaltning af tekstiler fra forbrugsleddet på EU-plan bør forbedres for at kunne overvåge genbrug af produkter mere effektivt, herunder genbrug og forberedelse med henblik på genbrug af tekstiler, herunder med henblik på en potentiel fastsættelse af præstationsmål i fremtiden. Data om genbrug og forberedelse med henblik på genbrug udgør centrale datastrømme for overvågningen af afkoblingen af affaldsproduktion fra økonomisk vækst og overgangen til en bæredygtig, inklusiv og cirkulær økonomi. Disse datastrømme bør derfor håndteres af Det Europæiske Miljøagentur.
- (54) Det er vigtigt, at Kommissionen og medlemsstaterne fortsætter med at udvikle, støtte og udvide oplysnings- og uddannelseskampagner vedrørende affaldsforebyggelse og -håndtering. Selv om den generelle bevidsthed om vigtigheden af affaldsforebyggelse og korrekt affaldshåndtering er stigende inden for alle sektorer, er der stadig plads til forbedringer.
- (55) Delegeret afgørelse (EU) 2019/1597 fastsætter en fælles metode og kvalitetsmæssige minimumskrav for at muliggøre en ensartet måling af omfanget af madaffald i overensstemmelse med artikel 9, stk. 8, i direktiv 2008/98/EF. Med henblik på at forbedre kvaliteten, pålideligheden og sammenligneligheden af de data, som medlemsstaterne indberetter om omfanget af madaffald, herunder ved yderligere at øge konsekvensen i de målemetoder, medlemsstaterne anvender, bør beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. nævnte bestemmelse, fortsat delegeres til Kommissionen. Af hensyn til klarheden bør denne beføjelse med mindre tilpasninger fastsættes i en ny artikel, der specifikt omhandler forebyggelse af produktion af madaffald.

- (56) For at bringe de KN-koder, der er opført i direktiv 2008/98/EF, i overensstemmelse med de KN-koder, der er opført i bilag I til forordning (EØF) nr. 2658/87, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ændringer af bilag IVc til direktiv 2008/98/EF. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning⁽¹⁷⁾. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (57) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af direktiv 2008/98/EF bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser vedrørende et harmoniseret format for registrering i registret over producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter og kriterierne for gebyrgraduering for udvidet producentansvar for tekstiler og en korrektionsfaktor for at tage højde for stigningen eller faldet i turismen i forhold til referenceperioden vedrørende det mål for reduktion af madaffald, der i nærværende direktiv er fastsat for detailhandel og anden distribution af fødevarer, for restaurationsbranchen og restaurationstjenester og for husholdninger. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011⁽¹⁸⁾.
- (58) Direktiv 2008/98/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (59) Det er vigtigt, at medlemsstaternes gennemførelse af Rådets direktiv 1999/31/EF⁽¹⁹⁾ forbedres betydeligt og hurtigt for at undgå miljøskader i Unionen, herunder grænseoverskridende problemer, som forårsages af ulovlig deponering af affald. Det er derfor hensigtsmæssigt, at Kommissionen evaluerer direktiv 1999/31/EF for at vurdere, hvordan dets gennemførelse kan styrkes, og om nødvendigt forelægger et lovgivningsmæssigt forslag om ændring af det. På grundlag af resultatet af en eventuel ajourføring af EU-lovgivningen om affald som følge af den kommende retsakt om cirkulær økonomi som nævnt i Kommissionens meddelelse af 26. februar 2025 med titlen »Aftalen om ren industri: En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne« bør Kommissionen evaluere direktiv 2008/98/EF og om nødvendigt forelægge et lovgivningsmæssigt forslag. I forbindelse med denne evaluering og i betragtning af den nuværende mangel på solide data om tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter og om finansieringen af de relaterede ordninger for udvidet producentansvar, som medlemsstaterne skal indføre, bør Kommissionen først vurdere muligheden for at fastsætte mål for affaldsforebyggelse, indsamling, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse og dernæst, om nationale ordninger for udvidet producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter finansieres effektivt, herunder om kommercielle genbrugsoperatører kan bidrage finansielt til finansieringen af ordninger for udvidet producentansvar. Desuden bør Kommissionen også vurdere medlemsstaternes mulighed for at indføre forudgående sortering af blandet kommunalt affald for at forhindre, at affald, der kan nyttiggøres med henblik på forberedelse med henblik på genbrug eller genanvendelse, sendes til affaldsforbrænding eller bortskaffes på deponeringsanlæg.
- (60) Målene for dette direktiv, nemlig at forbedre den miljømæssige bæredygtighed af håndteringen af madaffald og brugte tekstiler og affaldstekstiler og sikre fri bevægelighed for brugte tekstiler og affaldstekstiler på det indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af deres omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

⁽¹⁷⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁽¹⁹⁾ Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald (EFT L 182 af 16.7.1999, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/31/oj>).

Artikel 1

Ændringer til direktiv 2008/98/EF

I direktiv 2008/98/EF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2, stk. 1, litra a), affattes således:

- »a) luftformige stoffer, der udledes i atmosfæren, og kuldioxid, der opsamles og transporteres med henblik på geologisk lagring, og som lagres geologisk i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF (*)

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006 (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>).«

2) I artikel 3 indsættes følgende numre:

- »4b) »producent af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc«: enhver fabrikant, importør eller distributør eller enhver anden fysisk eller juridisk person, som uanset hvilken salgsmetode, der anvendes, herunder aftaler om fjernsalg som defineret i artikel 2, nr. 7), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU (*), enten:

- a) er etableret i en medlemsstat og fremstiller tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, under sit eget navn eller varemærke eller får dem designet eller fremstillet leverer dem for første gang under sit eget navn eller varemærke på denne medlemsstats område
- b) er etableret i en medlemsstat og på denne medlemsstats område under sit eget navn eller varemærke videresælger de i bilag IVc opførte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er fremstillet af andre økonomiske aktører, og hvorpå sådanne økonomiske aktørers navn, mærke eller varemærke ikke er anført
- c) er etableret i en medlemsstat og for første gang på denne medlemsstats område erhvervsmæssigt leverer tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, fra en anden medlemsstat eller fra et tredjeland, eller
- d) sælger tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, ved hjælp af fjernkontrakter direkte til slutbrugere, uanset om de er private husholdninger, i en medlemsstat og er etableret i en anden medlemsstat eller i et tredjeland.

»producent af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc« omfatter ikke fabrikanter, importører eller distributører eller andre fysiske eller juridiske personer, der leverer brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter opført i bilag IVc, som vurderes egnet til genbrug, eller tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter opført i bilag IVc, som er afledt af disse brugte produkter eller affaldsprodukter eller dele heraf på markedet, eller selvstændige skræddere, der producerer skræddersyede produkter

- 4c) »gøre tilgængelig på markedet«: enhver levering af et tekstilprodukt, tekstilrelateret produkt eller fodtøjsprodukt, der er opført i bilag IVc, med henblik på distribution eller anvendelse på markedet i en medlemsstat som led i erhvervsvirksomhed, mod eller uden vederlag
- 4d) »producentansvarsorganisation«: en juridisk enhed, der finansielt eller finansielt og operationelt tilrettelægger opfyldelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter
- 4e) »onlineplatform«: en onlineplatform som defineret i artikel 3, litra i), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 (**)
- 4f) »udbyder af distributionstjenester«: en udbyder af distributionstjenester som defineret i artikel 3, nr. 11), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 (***)
- 4g) »forbruger«: en fysisk person, der ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession
- 4h) »slutbruger«: en slutbruger som defineret i artikel 3, nr. 21), i forordning (EU) 2019/1020
- 4i) »socialøkonomisk enhed«: en privatretlig enhed, der leverer varer eller tjenester, og som drives i overensstemmelse med følgende principper:
- a) prioritering af mennesker samt sociale eller miljømæssige formål frem for fortjeneste
 - b) geninvestering af hele eller størstedelen af overskuddet for yderligere at forfølge deres sociale eller miljømæssige formål og udføre aktiviteter i medlemmernes eller brugernes interesse eller i samfundets interesse som helhed, og
 - c) demokratisk eller deltagerorienteret ledelse
- 4j) »usolgt forbrugerprodukt«: usolgt forbrugerprodukt som defineret i artikel 2, nr. 37), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1781 (****)

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

(**) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordning om digitale tjenester) (EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

(***) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 af 20. juni 2019 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse og om ændring af direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011 (EUT L 169 af 25.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>).

(****) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1781 af 13. juni 2024 om fastlæggelse af en ramme for fastsættelse af krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter, om ændring af direktiv (EU) 2020/1828 og forordning (EU) 2023/1542 og om ophævelse af direktiv 2009/125/EF (EUT L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).«

4) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 9a

Forebyggelse af produktion af madaffald

1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at forebygge produktion af madaffald i hele fødevarerforsyningskæden inden for primærproduktion, forarbejdning og fremstilling, detailhandel og anden distribution af fødevarer, i restaurationsbranchen og restaurationstjenester samt i husholdningerne. Foranstaltningerne skal som minimum omfatte følgende:

- a) udvikling af og støtte til adfærdsændringsforanstaltninger for at reducere madaffald og oplysningskampagner for at øge bevidstheden om forebyggelse af madaffald
- b) identifikation og afhjælpning af ineffektivitet i fødevarerforsyningskædens funktionsmåde og støtte til samarbejdet mellem alle aktører, samtidig med at der sikres en rimelig balance mellem omkostninger og fordele ved forebyggende foranstaltninger, hvilket kan omfatte håndtering af markedspraksis, der forårsager madaffald, og støtte til markedsføring og anvendelse af produkter, for hvilke der er indrømmet en undtagelse fra artikel 76 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 (*) i henhold til nævnte artikels stk. 4, dog kun på de eventuelle betingelser, som en sådan undtagelse blev indrømmet på
- c) tilskyndelse til fødevaredonation og anden omfordeling til konsum, idet det sikres, at anvendelse til menneskeføde prioriteres frem for anvendelse til dyrefoder og oparbejdning til nonfoodprodukter
- d) støtte til uddannelse og kompetenceudvikling samt bedre adgang til finansieringsmuligheder, navnlig for små og mellemstore virksomheder og socialøkonomiske enheder
- e) tilskyndelse til og fremme af innovation og teknologiske løsninger, der bidrager til forebyggelse af madaffald, jf. dog Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/40 (**), navnlig artikel 6.

Medlemsstaterne sikrer, at alle relevante aktører i fødevarerforsyningskæden inddrages i forhold til deres kapacitet og rolle med hensyn til at forebygge produktion af madaffald i denne forsyningskæde med særligt fokus på at forhindre uforholdsmæssigt store konsekvenser for små og mellemstore virksomheder. Hvor det er relevant, træffer medlemsstaterne efter høring af fødevarerbanker og andre fødevareromfordelingsorganisationer foranstaltninger på grundlag af eksisterende nationale fødevaredonationssystemer for at sikre, at økonomiske aktører, som medlemsstaterne har identificeret som havende en væsentlig rolle i forebyggelsen og produktionen af madaffald, foreslår fødevarerbanker og andre fødevareromfordelingsorganisationer donationsaftaler med henblik på at lette donation af usolgte fødevarer, der er sikre til konsum, til en rimelig pris for de økonomiske aktører.

2. Medlemsstaterne overvåger og vurderer gennemførelsen af deres foranstaltninger til forebyggelse af madaffald, herunder overholdelsen af de i stk. 4 omhandlede mål for reduktion af madaffald, ved at måle omfanget af madaffald på grundlag af den metode, der er fastlagt i overensstemmelse med stk. 3.

3. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 38a med henblik på at supplere dette direktiv for så vidt angår fastlæggelse af en fælles metode og kvalitetsmæssige minimumskrav til ensartet måling af omfanget af madaffald.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige og passende foranstaltninger til senest den 31. december 2030 at nå følgende mål for reduktion af madaffald på nationalt plan:

- a) reduktion af produktionen af madaffald i forarbejdnings- og fremstillingssektoren med 10 % i forhold til det årlige gennemsnit af den mængde madaffald, der blev produceret i 2021-2023
- b) reduktion af produktionen af madaffald pr. indbygger i detailhandel og anden distribution af fødevarer, restaurationsbranchen og restaurationstjenester og husholdninger samlet set med 30 % i forhold til det årlige gennemsnit af den mængde madaffald, der blev produceret i 2021-2023.

5. Hvis en medlemsstat i forhold til fastsættelse af mål for reduktion af madaffald kan fremlægge data for et år før 2021, som er blevet indsamlet ved hjælp af metoder, der er fastsat i Kommissionens delegerede afgørelse (EU) 2019/1597^(***), eller for årene før 2020 ved hjælp af metoder, der er sammenlignelige med metoden og de kvalitetsmæssige minimumskrav til ensartet måling af omfanget af madaffald som fastsat i nævnte delegerede afgørelse, kan medlemsstaten anvende et tidligere år som referenceperiode. Medlemsstaten underretter senest den 17. april 2027 Kommissionen og de øvrige medlemsstater om sin hensigt om at anvende et tidligere år og forelægger for et år før 2020 Kommissionen de data og målemetoder, der er anvendt til at indsamle dem, og gør nævnte data og målemetoder offentligt tilgængelige.

6. For at støtte medlemsstaterne i at nå målet for reduktion af madaffald i stk. 4, litra b), senest den 17. oktober 2027 vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastlægger en korrektionsfaktor for at tage højde for stigningen eller faldet i turismen i forhold til referenceperioden for fastsættelse af målet for reduktion af madaffald. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 39, stk. 2.

7. Hvis Kommissionen finder, at dataene for et år før 2020 ikke opfylder betingelserne i stk. 5, vedtager den senest seks måneder efter modtagelsen af en meddelelse i henhold til nævnte stykke en afgørelse, hvori den anmoder medlemsstaten om at anvende et årligt gennemsnit for 2021-2023, 2020 eller et andet år før 2020 end det, medlemsstaten har foreslået, som referenceperiode.

8. Senest den 31. december 2027 reviderer Kommissionen de mål, der skal nås senest i 2030, jf. stk. 4, med henblik på om nødvendigt at ændre disse mål og/eller udvide mål til andre led i fødevareforsyningskæden og med henblik på at overveje at fastsætte nye mål efter 2030.

Revisionen omhandlet i første afsnit skal omfatte:

- a) en vurdering af omfanget af og årsagerne til madaffald og fødevaretab i primærproduktionen og en identifikation af egnede løftestænger til at reducere denne type affald og tab samt en vurdering af disses gennemførlighed
- b) en vurdering af muligheden for at indføre retligt bindende mål for så vidt angår stk. 4, litra a) og b), der skal nås senest i 2035, og
- c) en vurdering af virkningen af ændringer i produktionsniveauerne på muligheden for at nå målet for reduktion af madaffald for så vidt angår stk. 4, litra a).

Kommissionen forelægger en rapport for Europa-Parlamentet og for Rådet, om nødvendigt ledsaget af et lovgivningsmæssigt forslag.

9. Medlemsstaterne koordinerer deres foranstaltninger til forebyggelse af madaffald og udveksler bedste praksis, herunder gennem EU's platform om fødevaretab og madspild.

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

(**) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/40 af 19. december 2024 om emballage og emballageaffald, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og direktiv (EU) 2019/904 og om ophævelse af direktiv 94/62/EF (EUT L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj>).

(***) Kommissionens delegerede afgørelse (EU) 2019/1597 af 3. maj 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF for så vidt angår en fælles metode og kvalitetsmæssige minimumskrav for at muliggøre en ensartet måling af omfanget af madaffald (EUT L 248 af 27.9.2019, s. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj).«

- 5) I artikel 11, stk. 1, indsættes følgende afsnit efter tredje afsnit:

»For at opfylde målene i denne artikel sikrer medlemsstaterne, at den nødvendige infrastruktur er på plads til særskilt indsamling af affald, herunder et tilstrækkeligt materialemæssigt og geografisk dækningsområde med særskilte indsamlingssteder i overensstemmelse med artikel 28, stk. 3, litra cb).«

- 6) Artikel 11b, stk. 1, affattes således:

»1. Kommissionen udarbejder i samarbejde med Det Europæiske Miljøagentur rapporter om fremskridt med hensyn til opfyldelsen af de mål, der er fastlagt i artikel 9a, stk. 4, artikel 11, stk. 2, litra c), d) og e), og stk. 3, senest tre år før hver af de deri fastsatte frister.«

- 7) Følgende artikler indsættes:

»Artikel 22a

Ordning for udvidet producentansvar for tekstiler

1. Medlemsstaterne sikrer, at producenterne har et udvidet producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, som de for første gang gør tilgængelige på markedet i overensstemmelse med artikel 8 og 8a.

2. Medlemsstaterne kan oprette en ordning for udvidet producentansvar for producenter af madrasser i overensstemmelse med dette direktivs artikel 8 og 8a.

3. Medlemsstaterne sikrer, at en producent som defineret i artikel 3, nr. 4b), litra d), der er etableret i en anden medlemsstat, og som gør tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, tilgængelige for første gang på deres område, ved skriftlig bemyndigelse udpeger en juridisk eller fysisk person, der er etableret på deres område, som sin bemyndigede repræsentant med henblik på at opfylde en producents forpligtelser i forbindelse med ordningen for udvidet producentansvar på deres område.

Medlemsstaterne kan fastsætte, at en producent som defineret i artikel 3, nr. 4b), litra d), der er etableret i et tredjeland, og som gør tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, tilgængelige for første gang på deres område, ved skriftlig bemyndigelse skal udpege en juridisk eller fysisk person, der er etableret på deres område, som sin bemyndigede repræsentant med henblik på at opfylde en producents forpligtelser i forbindelse med ordningen for udvidet producentansvar på deres område.

4. Medlemsstaterne sikrer, at hvis en producent som defineret i artikel 3, nr. 4b, litra d), ønsker det, kan eventuelle forpligtelser i henhold til nærværende artikels stk. 3 opfyldes på producentens vegne af en producentansvarsorganisation, der er udpeget ved skriftlig bemyndigelse. Hvis en sådan producent har udpeget en producentansvarsorganisation, skal forpligtelserne i henhold til nærværende artikel tilsvarende opfyldes af denne organisation, medmindre andet er fastsat af medlemsstaten.

5. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 38a med henblik på at ændre bilag IVc til dette direktiv for at bringe de koder i den kombinerede nomenklatur (KN), der er opført deri, i overensstemmelse med KN-koderne i bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87⁽¹⁾).

6. Medlemsstaterne fastlægger nøje rollerne og ansvarsområderne for de relevante aktører, der er involveret i gennemførelsen, overvågningen og kontrollen af ordningen for udvidet producentansvar, jf. denne artikels stk. 1, i overensstemmelse med artikel 8a, stk. 1, litra a).

7. Medlemsstaterne sikrer i overensstemmelse med artikel 8a, stk. 6, at relevante aktører deltager i gennemførelsen af ordningen for udvidet producentansvar. Disse relevante aktører skal mindst omfatte:

- a) producenter, der gør produkter tilgængelige på markedet
- b) organisationer, der gennemfører forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter, der gør produkter tilgængelige på markedet
- c) private eller offentlige aktører på affaldsområdet
- d) lokale myndigheder
- e) operatører inden for genbrug og forberedelse med henblik på genbrug

- f) socialøkonomiske enheder, herunder lokale sociale virksomheder.
8. Medlemsstaterne sikrer, at producenterne af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, afholder omkostningerne ved følgende:
- a) indsamling af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, og efterfølgende affaldshåndtering, der indebærer følgende:
- i) indsamling af disse brugte produkter til genbrug og særskilt indsamling af affaldsprodukter til forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse i overensstemmelse med artikel 22c og 22d
 - ii) transport af de indsamlede brugte produkter og affaldsprodukter som omhandlet i nr. i) til efterfølgende sortering med henblik på genbrug, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelsesoperationer i overensstemmelse med artikel 22d
 - iii) sortering, forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse og andre nyttiggørelsesoperationer og bortskaffelse af indsamlede brugte produkter og affaldsprodukter som omhandlet i nr. i)
 - iv) indsamling, transport og behandling af affald hidrørende fra handlingerne i nr. i), ii) og iii) foretaget af socialøkonomiske enheder og andre aktører, som er en del af det indsamlingssystem, der er omhandlet i artikel 22c, stk. 8 og 11
- b) gennemførelse af en undersøgelse af sammensætningen af indsamlet blandet kommunalt affald i overensstemmelse med artikel 22d, stk. 6
- c) levering af oplysninger, herunder via hensigtsmæssige informationskampagner, om bæredygtigt forbrug, affaldsforebyggelse, genbrug, forberedelse med henblik på genbrug, herunder reparation, genanvendelse, anden nyttiggørelse og bortskaffelse af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 14, 15 og 18
- d) dataindsamling og -rapportering til de kompetente myndigheder i overensstemmelse med artikel 37
- e) støtte til forskning og udvikling med henblik på at forbedre produktdesignet for de produktspekter, der er anført i artikel 5 i forordning (EU) 2024/1781, og affaldsforebyggelses- og -håndteringsoperationer i overensstemmelse med affaldshierarkiet med henblik på at opskalere fiber til fiber-genanvendelse, uden at dette dog berører Unionens statsstøtteregler.
9. Medlemsstaterne kan bestemme, at producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, helt eller delvis skal dække de omkostninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 8, litra a), for affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, og som ender i blandet kommunalt affald.
10. Medlemsstaterne sikrer, at producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, afholder de omkostninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 8, i forbindelse med brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, og som afleveres på de indsamlingssteder, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 8 og 11, når sådanne produkter, herunder eventuelle brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der kan være blevet indsamlet gennem private tilbagetagningsordninger og senere aggregeret med tekstiler indsamlet i henhold til artikel 22c, stk. 8, blev gjort tilgængelige på markedet for første gang efter den 16. oktober 2025, hvis en ordning for udvidet producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, allerede er oprettet i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med artikel 8 og 8a på denne dato.
11. Medlemsstaterne sikrer, at producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, afholder de omkostninger, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 8, i forbindelse med brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, og som afleveres på de indsamlingssteder, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 8 og 11, når sådanne produkter, herunder eventuelle brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der kan være blevet indsamlet gennem private tilbagetagningsordninger og senere aggregeret med tekstiler indsamlet i henhold til artikel 22c, stk. 8, blev gjort tilgængelige på markedet for første gang:
- a) fra den dato, hvor den pågældende medlemsstat sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2025/1892 (*) i henhold til nævnte direktivs artikel 2, stk. 1, eller

b) senest fra den 17. april 2028, hvis en ordning for udvidet producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, er oprettet i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1 fra den 16. oktober 2025.

12. De omkostninger, der skal dækkes, jf. stk. 8, må ikke overstige de omkostninger, der er nødvendige for at levere de tjenester, der er omhandlet i nævnte stykke, på en omkostningseffektiv måde, og fastsættes på en gennemsigtig måde mellem de relevante aktører i overensstemmelse med stk. 7.

13. Med henblik på overholdelse af artikel 30, stk. 1, litra d) og e), i forordning (EU) 2022/2065 sikrer medlemsstaterne, at udbydere af onlineplatforme, der er omfattet af nævnte forordnings kapitel III, afdeling 4, og som giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med producenter, der udbyder tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, til forbrugere i Unionen, indhenter følgende oplysninger fra producenterne, inden de giver dem tilladelse til at anvende deres tjenester:

a) oplysninger om registrering i registret over de producenter, der er omhandlet i artikel 22b, i den medlemsstat, hvor forbrugeren befinder sig, og producentens registreringsnummer eller -numre i dette register

b) en selvcertificering fra producenten, der forpligter sig til kun at udbyde tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, for hvilke de krav om udvidet producentansvar, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 8 og i artikel 22c, stk. 1, er opfyldt i den medlemsstat, hvor forbrugeren befinder sig.

14. Medlemsstaterne sikrer, at de ordninger for udvidet producentansvar, der er fastsat i denne artikels stk. 1, oprettes senest den 17. april 2028 i overensstemmelse med artikel 8, 8a og 22a-22d.

15. Medlemsstaterne vedtager foranstaltninger for at sikre, at producenter, der udbyder tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, til slutbrugere i Unionen, giver udbydere af distributionstjenester de oplysninger, der er omhandlet i stk. 13, på tidspunktet for indgåelsen af aftalen mellem udbyderen af distributionstjenester og producenten om enhver af de tjenester, der er omhandlet i artikel 3, nr. 11), i forordning (EU) 2019/1020.

16. Medlemsstaterne sikrer, at udbyderen af distributionstjenester, efter at have modtaget de oplysninger, der er omhandlet i stk. 15, og på tidspunktet for indgåelsen af aftalen mellem udbyderen af distributionstjenester og producenten om enhver af de tjenester, der er omhandlet i artikel 3, nr. 11), i forordning (EU) 2019/1020, gennem brug af enhver frit tilgængelig officiel onlinedatabase eller onlinegrænseflade, der stilles til rådighed af en medlemsstat eller Unionen, eller gennem anmodninger til producenten om at fremlægge dokumentation fra pålidelige kilder, gør sit bedste for at vurdere, om de oplysninger, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 15, er pålidelige og fuldstændige. Med henblik på dette direktiv er producenterne ansvarlige for, at de afgivne oplysninger er korrekte.

Medlemsstaterne sikrer følgende:

a) hvis udbyderen af distributionstjenester får tilstrækkelig mistanke om eller har grund til at tro, at nogen af de i stk. 15 omhandlede oplysninger fra den pågældende producent er unøjagtige, ufuldstændige eller ikkeajourførte, anmoder udbyderen af distributionstjenester den pågældende producent om straks eller inden for den frist, der er fastsat i EU-retten og national ret, at rette, supplere eller ajourføre oplysningerne, og

b) hvis producenten undlader at rette, supplere eller ajourføre disse oplysninger, suspenderer udbyderen af distributionstjenester hurtigt leveringen af sin tjeneste til den pågældende producent i forbindelse med udbud af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, til slutbrugere i Unionen, indtil anmodningen er blevet efterkommet fuldt ud; udbyderen af distributionstjenester skal oplyse producenten om årsagerne til suspensionen.

17. Hvis en udbyder af distributionstjenester suspenderer ydelsen af sin tjeneste i henhold til denne artikels stk. 16, sikrer medlemsstaterne, at den pågældende producent har ret til at anfægte den suspension, som udbyderen af distributionstjenester har foretaget, ved en domstol i en af de medlemsstater, hvor udbyderen af distributionstjenester er etableret, uden at dette dog berører artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150⁽³⁾).

Artikel 22b

Register over producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter

1. Medlemsstaterne opretter et register over producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, (»producentregistret«) for at overvåge, at disse producenter overholder artikel 22a og artikel 22c, stk. 1.

Kommissionen opretter et websted med links til alle nationale producentregistre for at lette registreringen af producenter i alle medlemsstater. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om linket til deres nationale producentregistre senest 30 dage efter, at registrene er taget i brug. Oplysningerne i hvert producentregister skal være let tilgængelige, offentligt tilgængelige og gratis, maskinlæsbare, sorterbare og søgbare, og de skal overholde åbne standarder for tredjepartsbrug. Oplysning i henhold til dette stykke berører ikke sikring af fortroligheden af følsomme oplysninger vedrørende forretnings- og fabriks hemmeligheder i overensstemmelse med den relevante EU-ret og nationale ret.

2. Medlemsstaterne sikrer, at producenterne er forpligtet til at lade sig registrere i producentregistret. Med henblik herpå kræver medlemsstaterne, at producenterne indgiver en ansøgning om registrering i hver medlemsstat, hvor de første gang gør tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, tilgængelige på markedet.

3. Medlemsstaterne må kun tillade, at producenter for første gang gør tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, tilgængelige på markedet, hvis de eller, i tilfælde af bemyndigelse, deres bemyndigede repræsentanter for det udvidede producentansvar er registreret i den pågældende medlemsstat.

4. Ansøgningen om registrering skal indeholde følgende oplysninger:

- a) navn, varemærke og eventuelle handelsnavne, som producenten driver virksomhed under i den pågældende medlemsstat, og producentens adresse, herunder postnummer og by, gadenavn og husnummer og land, eventuelt telefonnummer, webadresse og e-mailadresse og navnet på et centralt kontaktpunkt
- b) producentens nationale identifikationskode, herunder dennes handelsregisternummer eller tilsvarende officielle registreringsnummer og EU-skatteregistreringsnummer eller nationalt skatteregistreringsnummer
- c) KN-koderne for de tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, som producenten har til hensigt at gøre tilgængelig på markedet for første gang
- d) producentansvarsorganisationens navn, postnummer, by, gadenavn og husnummer, land, eventuelt telefonnummer, webadresse, e-mailadresse og nationale identifikationskode, producentansvarsorganisationens handelsregisternummer eller tilsvarende officielle registreringsnummer, EU-skatteregistreringsnummer eller nationale skatteregistreringsnummer og bemyndigelsen fra den repræsenterede producent
- e) en erklæring fra producenten eller, hvor det er relevant, den bemyndigede repræsentant for det udvidede producentansvar eller producentansvarsorganisationen om, at de indgivne oplysninger er sandfærdige.

5. Medlemsstaterne sikrer, at forpligtelserne i henhold til denne artikel på producentens vegne kan opfyldes af en producentansvarsorganisation ved skriftlig bemyndigelse.

Hvis en producent har udpeget en producentansvarsorganisation, skal forpligtelserne i henhold til denne artikel opfyldes tilsvarende af denne organisation, medmindre andet er fastsat af medlemsstaten.

6. Medlemsstaterne sikrer, at den kompetente myndighed:

- a) modtager ansøgninger om registrering af producenter som omhandlet i stk. 2 via et elektronisk databehandlings-system, hvis nærmere oplysninger gøres tilgængelige på den kompetente myndigheds websted

- b) meddeler registrering og tildeler et registreringsnummer inden for en periode på højst 12 uger fra den dato, hvor de i stk. 4 omhandlede oplysninger gives
- c) kan fastsætte detaljerede ordninger med hensyn til kravene og registreringsprocessen uden at tilføje væsentlige krav til dem, der allerede er fastsat i stk. 4
- d) kan opkræve omkostningsbaserede og forholdsmæssige gebyrer hos producenterne for behandlingen af ansøgningerne omhandlet i stk. 2.

7. Den kompetente myndighed kan afvise eller tilbagekalde producentens registrering, hvis oplysningerne i stk. 4 og den tilhørende dokumentation ikke fremlægges eller er utilstrækkelige, eller hvis producenten ikke længere opfylder kravene i stk. 4, litra d).

8. Medlemsstaterne pålægger producenten eller, hvor det er relevant, den bemyndigede repræsentant for det udvidede producentansvar eller producentansvarsorganisationen at underrette den kompetente myndighed uden unødigt forsinkelse om enhver ændring af oplysningerne i registreringen, jf. stk. 4, litra d), og om ethvert endeligt ophør med hensyn til den første tilgængeliggørelse på markedet af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er omhandlet i registreringen. En producent udelukkes fra producentregistret, hvis denne er ophørt med at eksistere.

9. Hvis oplysningerne i producentregistret ikke er offentligt tilgængelige, sikrer medlemsstaterne, at udbydere af onlineplatforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med producenter, og udbydere af distributionstjenester, der indgår aftaler om en af de tjenester, som er omhandlet i artikel 3, nr. 11), i forordning (EU) 2019/1020 med producenter, der udbyder tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, som er opført i bilag IVc, til slutbrugere, får gratis adgang til producentregistret.

10. Kommissionen vedtager senest den 17. april 2027 gennemførelsesretsakter, der fastlægger det harmoniserede format for registrering i producentregistret på grundlag af de oplysningskrav, der er fastsat i denne artikels stk. 4. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 39, stk. 2.

Artikel 22c

Producentansvarsorganisationer for tekstiler

1. Medlemsstaterne sikrer, at producenter af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, overdrager det til en producentansvarsorganisation at opfylde deres forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar, jf. artikel 22a, på deres vegne.

2. Medlemsstaterne kræver, at producentansvarsorganisationer, der har til hensigt at opfylde forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter i overensstemmelse med artikel 8a, stk. 3, og artikel 22a, 22b og 22d samt nærværende artikel, indhenter tilladelse fra en kompetent myndighed.

3. Medlemsstaterne fastsætter kriterier for de kvalifikationer, som producentansvarsorganisationer skal have for at få overdraget opfyldelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter. Medlemsstaterne kræver navnlig, at producentansvarsorganisationerne udviser den nødvendige ekspertise inden for affaldshåndtering og bæredygtighed.

4. Medlemsstaterne kan fravige forpligtelsen i stk. 3, forudsat at de senest den 16. oktober 2025 allerede har fastsat kriterier, der sikrer, at en producentansvarsorganisation kun kan få overdraget opfyldelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter, hvis den dokumenterer sin ekspertise inden for affaldshåndtering, og disse kriterier sikrer, at producentansvarsorganisationen håndterer affaldet på en bæredygtig måde og begrænser affaldshåndterings indvirkning på miljøet.

5. Uden at det berører artikel 8a, stk. 4, pålægger medlemsstaterne producentansvarsorganisationer at sikre, at de finansielle bidrag, som producenterne af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, betaler til dem:

- a) er baseret på vægten og, hvor det er relevant, mængden af de pågældende produkter og for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, gradueres på grundlag af de krav til miljøvenligt design, der er vedtaget i henhold til forordning (EU) 2024/1781, som er mest relevante for forebyggelse af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter og for behandling heraf i overensstemmelse med affaldshierarkiet og de tilsvarende målemetoder for de kriterier, der er vedtaget i henhold til nævnte forordning eller på grundlag af anden EU-ret om harmoniserede bæredygtighedskriterier og målemetoder for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, og som sikrer en forbedring af disse produkters miljømæssige bæredygtighed og cirkularitet
- b) tager hensyn til producentansvarsorganisationernes indtægter fra genbrug, fra forberedelse med henblik på genbrug eller fra værdien af sekundære råstoffer fra genanvendte affaldstekstiler
- c) sikrer ligebehandling af producenter uanset deres oprindelse og størrelse, uden at der lægges en uforholdsmæssigt stor byrde på producenter, herunder små og mellemstore virksomheder, af små mængder tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc.

6. Hvor det er hensigtsmæssigt at håndtere ultrafast og fast fashion-praksis og dermed forbundet overproduktion af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, kan medlemsstaterne kræve, at producentansvarsorganisationer graduerer det finansielle bidrag på grundlag af producenternes praksis vedrørende tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, baseret på produktets levetid som følge af en sådan praksis, varigheden af disse produkters levetid efter den første bruger og bidraget til at lukke disse produkters kredsløb ved at omdanne affaldstekstiler til råstoffer til nye produktionskæder.

7. Hvis det er nødvendigt for at undgå forvridning af det indre marked og sikre overensstemmelse med de krav til miljøvenligt design, der er vedtaget i henhold til artikel 4 sammenholdt med artikel 5 i forordning (EU) 2024/1781, vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastsætter kriterierne for gebyrgradering i forbindelse med anvendelsen af nærværende artikels stk. 5, litra a), og stk. 6. Disse gennemførelsesretsakter, som ikke vedrører den præcise fastsættelse af bidragenes størrelse, vedtages efter undersøgelsesproceduren i dette direktivs artikel 39, stk. 2.

8. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationerne opretter et særskilt indsamlingssystem for brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, uanset deres art, materialesammensætning, stand, navn, mærke, varemærke eller oprindelse, på den medlemsstats område, hvor de første gang gør disse produkter tilgængelige på markedet. Systemet til særskilt indsamling skal:

- a) tilbyde de aktører, der er omhandlet i stk. 9, litra a), indsamling af sådanne brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter og sørge for de nødvendige praktiske ordninger for indsamling og transport af sådanne brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, herunder gratis levering af passende indsamlings- og transportcontainere til de indsamlingssteder, der er en del af producentansvarsorganisationens indsamlingssystem
- b) sikre gratis indsamling af sådanne brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der indsamles gennem de indsamlingssteder, der er en del af producentansvarsorganisationens indsamlingssystem, med en hyppighed, der er tilpasset til det dækkede område og mængden af sådanne brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der normalt indsamles via disse indsamlingssteder
- c) sikre gratis indsamling af affald, der genereres af socialøkonomiske enheder og andre aktører, fra sådanne tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der indsamles gennem indsamlingssteder, der er en del af producentansvarsorganisationens indsamlingssystem, på en koordineret måde mellem producentansvarsorganisationen og de socialøkonomiske enheder og sådanne andre aktører.

Enhver koordinering mellem producentansvarsorganisationer er underlagt Unionens konkurrencelovgivning.

9. Medlemsstaterne sikrer, at det i stk. 8 omhandlede indsamlingssystem:
- a) består af indsamlingssteder oprettet af producentansvarsorganisationerne og affaldshåndteringsoperatørerne på deres vegne i samarbejde med en eller flere af følgende aktører: socialøkonomiske enheder, detailhandlere, offentlige myndigheder eller tredjeparter, der på disse myndigheders vegne indsamler brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, og operatører af frivillige indsamlingssteder
 - b) dækker hele medlemsstatens område under hensyntagen til befolkningens størrelse og tæthed, den forventede mængde brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, tilgængelighed og nærhed til slutbrugerne uden at være begrænset til områder, hvor indsamlingen og den efterfølgende håndtering af disse produkter er rentabel
 - c) opretholder en vedvarende og teknisk mulig stigning i den særskilte indsamling af og en tilsvarende nedgang i indsamlingen af blandet kommunalt affald frabrugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, på grundlag af tilgængelig god praksis.
10. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationer ikke har mulighed for at nægte lokale offentlige myndigheder, socialøkonomiske enheder eller andre genbrugsoperatører at deltage i det system for særskilt indsamling, der er oprettet i henhold til stk. 8.
11. Medlemsstaterne sikrer, at socialøkonomiske enheder har lov til at opretholde og drive deres egne særskilte indsamlingssteder, og at de gives lige- eller fortrinsbehandling med hensyn til placeringen af de særskilte indsamlingssteder, uden at dette dog berører stk. 8, litra a) og b), og stk. 9, litra a). Medlemsstaterne sikrer, at socialøkonomiske enheder, der er en del af indsamlingssystemet i overensstemmelse med stk. 9, litra a), ikke er forpligtet til at overdrage indsamlede brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, til producentansvarsorganisationen.
12. Medlemsstaterne sikrer, at socialøkonomiske enheder, der driver deres egne særskilte indsamlingssteder i overensstemmelse med stk. 11, mindst én gang om året forelægger den kompetente myndighed oplysninger om mængden målt i vægt af de særskilt indsamlede brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, med angivelse af:
- a) mængden målt i vægt, der vurderes egnet til genbrug, hvis det er muligt med angivelse af den eksporterede mængde målt i vægt
 - b) mængden målt i vægt, der er bestemt til forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse, hvis det er muligt med særskilt angivelse af fiber til fiber-genanvendelse, og hvis det er muligt med angivelse af den eksporterede mængde målt i vægt, og
 - c) mængden målt i vægt, der er bestemt til anden nyttiggørelse eller bortskaffelse.
13. Uanset stk. 12 kan medlemsstaterne helt eller delvis fritage socialøkonomiske enheder fra forpligtelsen til at indgive oplysningerne i stk. 12, hvis opfyldelsen af sådanne rapporteringsforpligtelser ville medføre en uforholdsmæssig stor administrativ byrde for sådanne enheder.
14. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationer ud over de oplysninger, der er omhandlet i artikel 8a, stk. 2, stiller følgende oplysninger til rådighed for slutbrugerne om bæredygtigt forbrug, herunder genbrugsmuligheder, genbrug og håndtering af udtjente tekstiler og udtjent fodtøj for så vidt angår tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, og som producenterne gør tilgængelige på markedet for første gang:
- a) slutbrugernes rolle med hensyn til at bidrage til affaldsforebyggelse, herunder bedste praksis, navnlig ved at støtte bæredygtige forbrugsmønstre og fremme god pleje af produkter, mens de er i brug
 - b) genbrugs- og reparationsordninger for tekstiler og fodtøj
 - c) indsamlingsstedernes placering
 - d) slutbrugernes rolle med hensyn til at bidrage korrekt til særskilt indsamling af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, herunder gennem donation

- e) tekstilproduktionens indvirkning på miljøet, menneskers sundhed samt sociale rettigheder og menneskerettigheder, navnlig fast fashion-praksis og -forbrug af fast fashion, genanvendelse og anden nyttiggørelse og bortskaffelse og uhensigtsmæssig kassering af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter såsom henkastning eller kassering i blandet kommunalt affald samt de foranstaltninger, der er truffet for at afbøde indvirkningen på miljøet og på menneskers sundhed.

15. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationer regelmæssigt giver de oplysninger, der er omhandlet i stk. 14, og at oplysningerne er ajourførte og tilvejebringes ved hjælp af:

- a) et websted eller andre elektroniske kommunikationsmidler
- b) meddelelser på offentlige steder og på indsamlingsstedet
- c) uddannelsesprogrammer, oplysningskampagner og aktiviteter med inddragelse af lokalsamfundet
- d) skiltning på et eller flere for brugerne og forbrugerne letforståelige sprog.

16. Hvis flere producentansvarsorganisationer i en medlemsstat har fået overdraget opfyldelsen af forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter, sikrer medlemsstaterne, at disse producentansvarsorganisationer dækker hele den pågældende medlemsstats område med henblik på at yde ensartet servicekvalitet i hele området med hensyn til ordningen for særskilt indsamling af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc.

Medlemsstaterne udpeger den kompetente myndighed eller en uafhængig tredjepart til at føre tilsyn med, at producentansvarsorganisationerne opfylder deres forpligtelser på en koordineret måde og i overensstemmelse med Unionens konkurrencelovgivning. Medlemsstater, hvori kun én producentansvarsorganisation har fået overdraget opfyldelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter, kan udpege den kompetente myndighed eller en uafhængig tredjepart til at føre tilsyn med, at producentansvarsorganisationen opfylder sine forpligtelser i overensstemmelse med Unionens konkurrencelovgivning.

17. Medlemsstaterne kræver, at producentansvarsorganisationerne sikrer fortrolighed af data i deres besiddelse for så vidt angår fortrolige oplysninger eller oplysninger, der direkte kan henføres til individuelle producenter eller deres bemyndigede repræsentanter.

18. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationer ud over de oplysninger, der er omhandlet i artikel 8a, stk. 3, litra e), på deres websteder offentliggør:

- a) mindst én gang om året, med forbehold af forretnings- og fabrikshemmeligheder, oplysninger om:
 - i) mængden, herunder mængden målt i vægt, af produkter, der er gjort tilgængelige på markedet for første gang
 - ii) mængden målt i vægt af den særskilte indsamling af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der er opført i bilag IVc, med særskilt angivelse af sådanne usolgte produkter
 - iii) andelen af genbrug, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse med særskilt angivelse af andelen af fiber til fiber-genanvendelse, som producentansvarsorganisationen har opnået
 - iv) andelen af anden nyttiggørelse og bortskaffelse, og
 - v) andelen af eksport af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter opført i bilag IVc, som vurderes egnet til genbrug, og eksport af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc

b) oplysninger om udvælgelsesproceduren for affaldshåndteringsoperatører, der er udvalgt i henhold til stk. 19.

19. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationer fastsætter gennemsigtige og ikkediskriminerende udvælgelsesprocedurer for affaldshåndteringsoperatører baseret på gennemsigtige tildelingskriterier, uden at små og mellemstore virksomheder pålægges en uforholdsmæssig stor byrde i forbindelse med indkøb af:

- a) affaldshåndteringstjenester fra de affaldshåndteringsoperatører, der er omhandlet i stk. 9, litra a), og
- b) efterfølgende affaldsbehandling.

20. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationerne årligt giver de kompetente myndigheder de oplysninger, der er omhandlet i stk. 18, litra a) og b), herunder de relevante oplysninger omhandlet i stk. 18, litra a), som kræves årligt af producenterne af de tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, og som gøres tilgængelige på markedet for første gang. Medlemsstaterne sikrer, at producentansvarsorganisationer angiver mængden målt i vægt for så vidt angår de oplysninger, der er omhandlet i stk. 18, litra a), nr. iii), iv) og v).

Uanset dette stykkes første afsnit, kræver medlemsstaterne, at producentansvarsorganisationer for så vidt angår producenter, der er virksomheder, som beskæftiger under ti personer, og hvis årlige omsætning og årlige balance ikke overstiger 2 mio. EUR, kun kræver, at disse virksomheder årligt indsender de oplysninger, der er anført i stk. 18, litra a), nr. i).

Kommissionen ændrer Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/1004⁽⁴⁾* og (EU) 2021/19⁽⁵⁾* for i overensstemmelse med dette direktivs artikel 37, stk. 7, at medtage de oplysninger, der er omhandlet i første afsnit. De ændrede gennemførelsesretsakter skal omhandle:

- a) oplysninger om rapporteringsintervaller
- b) specifikationer vedrørende struktur og format for datarapportering med henblik på at sikre ensartet, konsekvent og enkel datakonsolidering hos producentansvarsorganisationer.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 39, stk. 2.

Artikel 22d

Håndtering af affaldstekstiler

1. Medlemsstaterne sikrer, at infrastruktur til indsamling, læsning og aflæsning, transport og oplagring samt aktiviteter, herunder håndtering af brugte tekstiler og affaldstekstiler og efterfølgende sorterings- og behandlingsprocesser, beskyttes mod ugunstige vejrforhold og potentielle forureningskilder for at forhindre beskadigelse og krydskontaminering af de indsamlede brugte tekstiler og affaldstekstiler. Særskilt indsamlede brugte tekstiler og affaldstekstiler skal gennemgå faglig screening på det særskilte indsamlingssted eller sorteringsanlægget for at identificere og fjerne ikkemålprodukter eller materialer eller stoffer, der er potentielle forureningskilder.

2. Medlemsstaterne sikrer, at brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der indsamles særskilt, herunder i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 8 og 11, betragtes som affald ved indsamling.

Med hensyn til andre tekstiler end de produkter, der er opført i bilag IVc, samt kasserede usolgte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, sikrer medlemsstaterne, at de forskellige fraktioner af tekstilmaterialer og tekstilartikler holdes adskilt på det sted, hvor affaldet produceres, hvis en sådan adskillelse letter efterfølgende genbrug, forberedelse med henblik på genbrug eller genanvendelse, herunder fiber til fiber-genanvendelse, hvis den teknologiske udvikling tillader det. Denne adskillelse skal foretages på en omkostnings-effektiv måde for at maksimere ressourcenyttiggørelsen og de miljømæssige fordele.

3. Uanset stk. 2, betragtes brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der afleveres direkte af slutbrugere, og som umiddelbart efter fagligt vurderes egnet til genbrug på indsamlingsstedet af genbrugsoperatøren eller socialøkonomiske enheder, ikke som affald ved indsamling.

4. Medlemsstaterne sikrer, at brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der indsamles særskilt, herunder i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 8 og 11, sorteres for at sikre behandling i overensstemmelse med affaldshierarkiet.

5. Medlemsstaterne sikrer, at sortering af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter samt affald fra sådanne produkter, der indsamles særskilt, herunder i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 8 og 11, opfylder følgende krav:

- a) sorteringen består i at frembringe tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter til genbrug og til forberedelse med henblik på genbrug, idet der gives prioritet til lokal sortering, hvor det er relevant, og lokalt genbrug
- b) i forbindelse med sortering med henblik på genbrug sorteres tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter med et passende detaljeringsniveau, der muliggør sortering efter artikel, som adskiller fraktioner, der er egnede til direkte genbrug, fra dem, der skal gennemgå yderligere forberedelse med henblik på genbrug, og sorteringen er målrettet mod et specifikt genbrugsmarked og foregår under anvendelse af ajourførte sorteringskriterier, der er relevante for modtagermarkedet
- c) produkter, der vurderes ikke at være egnede til genbrug, sorteres til genfremstilling og genanvendelse, herunder, hvis den teknologiske udvikling tillader det, til fiber til fiber-genanvendelse med henblik på at prioritere genfremstilling frem for genanvendelse
- d) resultatet af sorteringsoperationer og efterfølgende nyttiggørelsesoperationer bestemt til genbrug opfylder kriterierne for ikke længere at blive betragtet som affald, jf. artikel 6.

6. Senest den 1. januar 2026 og derefter hvert femte år gennemfører medlemsstaterne en undersøgelse af sammensætningen af indsamlet blandet kommunalt affald for at bestemme andelen af affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, hvor det er relevant, i overensstemmelse med de KN-koder, der er opført i bilag IVc. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder på grundlag af de indhentede oplysninger kan kræve, at producentansvarsorganisationerne træffer korrigerende tiltag for at udvide deres net af indsamlingssteder og gennemfører oplysningskampagner i overensstemmelse med artikel 22c, stk. 14 og 15. Medlemsstaterne sikrer, at resultaterne af disse undersøgelser er offentligt tilgængelige.

7. For at skelne mellem brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og affald fra tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, sikrer medlemsstaterne, at overførsler af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og som mistænkes for at være affald, kan kontrolleres af medlemsstaternes kompetente myndigheder for at fastslå, om de opfylder minimumskravene i stk. 8 og 9 for overførsler af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes som egnet til genbrug, og overvåges i overensstemmelse hermed.

8. Medlemsstaterne sikrer, at overførsler i erhvervsøjemed af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, opfylder de mindstekrav til registerføring, der er fastsat i stk. 9, og som minimum ledsages af følgende oplysninger:

- a) en kopi af fakturaen og kontrakten vedrørende salg eller overdragelse af ejendomsretten til tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, hvoraf det fremgår, at de er bestemt til og egnede til direkte genbrug
- b) bevis for en forudgående sortering eller en umiddelbar faglig vurdering som egnet til genbrug i overensstemmelse med nærværende artikel og, hvis de foreligger, de kriterier, der er vedtaget i henhold til artikel 6, stk. 2, i form af en kopi af optegnelserne over hver balle i forsendelsen og en protokol med alle registreringsoplysninger i henhold til nærværende artikels stk. 9
- c) en erklæring fra den fysiske eller juridiske person, der er i besiddelse af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og som i erhvervsøjemed arrangerer transport af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, om, at intet af materialet i forsendelsen er affald som defineret i artikel 3, stk. 1.

Medlemsstaterne sikrer, at de overførsler, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit, er tilstrækkeligt beskyttet mod skader under transport, læsning og aflæsning, navnlig ved tilstrækkelig emballering og passende stabling af lasten, hvorved integriteten og kvaliteten af tekstilerne til genbrug, bevares under hele transportprocessen.

9. Medlemsstaterne sikrer, at overførsler af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, opfylder følgende mindstekrav til registerføring:

a) redegørelsen for sorteringen, den umiddelbare faglige vurdering som egnet til genbrug eller forberedelsen med henblik på genbrug fastgøres sikkert, men ikke permanent, på emballagen

b) redegørelsen indeholder følgende oplysninger:

i) en beskrivelse af den eller de artikler, der findes i ballen, og som angiver den mest detaljerede sorteringsdetaljeringsgrad, som tekstilartiklerne har gennemgået under sorteringen eller forberedelsen med henblik på genbrug, såsom beklædningsstype, størrelse, farve, køn, materialesammensætning og alle andre relevante karakteristika, der bidrager til effektivt genbrug

ii) navn og adresse på den virksomhed, der er ansvarlig for den endelige sortering eller forberedelse med henblik på genbrug.

10. Medlemsstaterne sikrer, at hvis de kompetente myndigheder eller de myndigheder, der er involveret i inspektioner, konstaterer, at en påtænkt overførsel af brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, mistænkes for at være affald, kan omkostningerne til passende analyser, inspektioner og oplagring af de brugte tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der vurderes egnet til genbrug, og som mistænkes for at være affald, pålægges producenterne af tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter eller fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, tredjeparter, der handler på deres vegne, eller andre personer, der står for overførslen.

(¹)* Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og Den Fælles Toldtarif (EFT L 256 af 7.9.1987, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

(²)* Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2025/1982 af 10. september 2025 om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald (EFT L, 2025/1982, 26.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1892/oj>).

(³)* Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1150 af 20. juni 2019 om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for erhvervsbrugere af onlineformidlingstjenester (EUT L 186 af 11.7.2019, s. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj>).

(⁴)* Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2019/1004 af 7. juni 2019 om fastsættelse af regler for beregningen, verifikationen og rapportering af data om affald i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF og om ophævelse af Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2012) 2384 (EUT L 163 af 20.6.2019, s. 66, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1004/oj).

(⁵)* Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/19 af 18. december 2020 om fastlæggelse af en fælles metode og formatet for rapportering om genbrug i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF (EUT L 10 af 12.1.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/19/oj).«

8) Artikel 29, stk. 2a, affattes således:

»2a. Medlemsstaterne vedtager specifikke programmer for forebyggelse af madaffald, som kan forelægges som led i deres affaldsforebyggelsesprogrammer.«

9) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 29a

Programmer for forebyggelse af madaffald

1. Medlemsstaterne evaluerer og tilpasser deres programmer for forebyggelse af madaffald med henblik på at nå målene i artikel 9a, stk. 4. Disse programmer skal som minimum indeholde de foranstaltninger, der er fastsat i artikel 9, stk. 1, og artikel 9a, stk. 1, og, hvor det er relevant, de foranstaltninger, der er opført i bilag IV og IVa, og meddeles Kommissionen senest den 17. oktober 2027.

2. Hver medlemsstat udpeger de kompetente myndigheder, der er ansvarlige for koordineringen af de foranstaltninger til forebyggelse af madaffald, der er omhandlet i artikel 9a, stk. 1), og som gennemføres for at nå de mål, der er fastsat i artikel 9a, stk. 4, og underretter Kommissionen herom senest den 17. januar 2026. Kommissionen offentliggør efterfølgende disse oplysninger på det relevante websted.«

10) I artikel 37 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 3, første afsnit, affattes således:

»Medlemsstaterne rapporterer hvert år data vedrørende gennemførelsen af artikel 9, stk. 4, og de data, der er omhandlet i artikel 22c, stk. 12, artikel 22c, stk. 18, litra a), og artikel 22c, stk. 20, til Det Europæiske Miljøagentur. Medlemsstaterne rapporterer hvert år data vedrørende gennemførelsen af artikel 9a, stk. 2, til Kommissionen.«

b) Følgende stykke indsættes:

»5a. Medlemsstaterne offentliggør kvalitetskontrolrapporterne vedrørende artikel 9a, stk. 2, efter at have vurderet, om offentliggørelsen ville være til skade for beskyttelsen af fortrolige forretningsoplysninger.«

c) Stk. 7 affattes således:

»7. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, som fastlægger formatet for rapporteringen af de data, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, 3, 4 og 5. Ved rapporteringen om gennemførelsen af artikel 11, stk. 2, litra a) og b), benytter medlemsstaterne de formater, der er fastlagt i Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 18. april 2012 om fastlæggelse af et spørgeskema til medlemsstaternes rapporter om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF om affald. Med henblik på rapportering om madaffald tages den metode, der er udviklet i henhold til artikel 9a, stk. 3, i betragtning ved udviklingen af formatet for rapportering. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. nærværende direktivs artikel 39, stk. 2.«

11) I artikel 38a foretages følgende ændringer:

a) Stk. 2 og 3 affattes således:

»2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 7, stk. 1, artikel 9a, stk. 3, artikel 11a, stk. 10, artikel 27, stk. 1 og 4, og artikel 38, stk. 2 og 3, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 4. juli 2018. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 22a, stk. 5, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 17. april 2027. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlament eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 7, stk. 1, artikel 9a, stk. 3, artikel 11a, stk. 10, artikel 22a, stk. 5, artikel 27, stk. 1 og 4, og artikel 38, stk. 2 og 3, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.«

b) Stk. 6 affattes således:

»6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 1, artikel 9a, stk. 3, artikel 11a, stk. 10, artikel 22a, stk. 5, artikel 27, stk. 1 og 4, og artikel 38, stk. 2 og 3, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.«

12) I artikel 41 tilføjes følgende stykke:

»Fra den 17. april 2029 finder artikel 22a, 22b, 22c og 22d anvendelse på virksomheder, som beskæftiger under ti personer, og hvis årlige omsætning og årlige balance ikke overstiger 2 mio. EUR.«

13) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 41a

Evaluering

Senest den 31. december 2029 evaluerer Kommissionen nærværende direktiv og direktiv 1999/31/EF. Evalueringen skal bl.a. omfatte en vurdering af:

- a) effektiviteten af det finansielle og organisatoriske ansvar i de ordninger for udvidet producentansvar for tekstilprodukter, tekstilrelaterede produkter og fodtøjsprodukter, der er opført i bilag IVc, som oprettes i henhold til nærværende direktiv, med hensyn til at dække omkostningerne ved anvendelsen af kravene i nærværende direktiv, herunder en vurdering af muligheden for at kræve et bidrag fra kommercielle genbrugsoperatører, navnlig større operatører
- b) muligheden for at fastsætte mål for affaldsforebyggelse, indsamling, forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse af affaldstekstiler
- c) muligheden for at indføre forudgående sortering af blandet kommunalt affald for at forhindre, at affald, der kan nyttiggøres til forberedelse med henblik på genbrug eller genanvendelse, sendes til affaldsforbrænding eller deponeres.

Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om resultaterne af denne evaluering. Rapporten ledsages om nødvendigt af et lovgivningsmæssigt forslag.»

14) Teksten i bilaget til dette direktiv indsættes som bilag IVc.

Artikel 2

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 17. juni 2027. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale love og bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 10. september 2025.

På Europa-Parlamentets vegne

R. METSOLA

Formand

På Rådets vegne

M. BJERRE

Formand

BILAG

»BILAG IVc

**PRODUKTER, DER ER OMFATTET AF DET UDVIDEDE PRODUCENTANSVAR FOR VISSE
TEKSTILPRODUKTER, TEKSTILRELATEREDE PRODUKTER OG FODTØJSPRODUKTER**

Del I

Tekstilprodukter og tekstilbeklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande til husholdningsbrug eller anden anvendelse, hvor sådanne produkter med hensyn til art og sammensætning ligner dem til husholdningsbrug, der er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 22a

KN-kode	Beskrivelse
61 — alle anførte koder i kapitlet	Beklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande, af trikotage
62 — alle anførte koder i kapitlet	Beklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande, undtagen varer af trikotage
6301	Plaider og lignende tæpper (undtagen 6301 10 00)
6302	Sengelinned, dækketøj, håndklæder, vaskeklude, viskestykker og lignende varer
6303	Gardiner og rullegardiner, gardinkapper og sengekapper
6304	Andet indendørs boligudstyr, bortset fra varer henhørende under pos. 9404
6309	Brugte beklædningsgenstande og andre brugte tekstilvarer
6504	Hatte og anden hovedbeklædning, flettede eller fremstillet af bånd eller strimler, uanset materialets art, også forede eller garnerede
6505	Hatte og anden hovedbeklædning, af trikotage eller konfektioneret af blonder, kniplinger, filt eller andet tekstilstof (men ikke af bånd eller strimler), også forede eller garnerede; hånet, uanset materialets art, også forede eller garnerede

Del II

Fodtøj og beklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande til husholdningsbrug eller anden anvendelse, hvor sådanne produkter med hensyn til art og sammensætning ligner dem til husholdningsbrug, hvis hovedbestanddel ikke er tekstiler, der er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 22a

KN-kode	Beskrivelse
4203	Beklædningsgenstande og tilbehør dertil, af læder eller kunstlæder (undtagen fodtøj og hovedbeklædning og dele dertil samt varer henhørende under kapitel 95, f.eks. benbeskyttere, fægtemasker)
6401	Vandtæt fodtøj med ydersål og overdel af gummi eller plast, hvor overdelen hverken er fastgjort til sålen eller sammensat ved syning, nitning, sømning, skruning, stiftning og lignende

KN-kode	Beskrivelse
6402	Andet fodtøj med ydersål og overdel af gummi eller plast
6403	Fodtøj med ydersål af gummi, plast, læder eller kunslæder og overdel af læder
6404	Fodtøj med ydersål af gummi, plast, læder eller kunslæder og overdel af tekstilmaterialer
6405	Andet fodtøj«.